

GÖTEBORGS UNIVERSITET

KANDIDATUPPSATS I EUROPAKUNSKAP

HBTQ-Migration

En kvalitativ studie om verksamheter i Europa som riktar sig till nyanlända hbtq-personer

Författare: Sebastian Stenman
Handledare: Oksana Shmulyar Gréen
HT 2015

Ett stort tack till...

Min handledare Oksana som bidragit med många goda råd och idéer

*Linda på RFSL Göteborg som bidragit med mycket kunskap och
feedback*

*Alla personer som ställde upp på intervju eller på annat sätt bidrog
till uppsatsen*

Familj och vänner som stöttat och fungerat som ett bollplank

Abstract

The topic of this study is organizations in Europe that work with LGBT-refugees, -asylum seekers or other newcomers. This is a relatively new field in Europe, but some studies have been produced in mainly Canada, focusing at least partly on the same questions. The purpose of this study is to describe the situations this group is facing and also to illustrate in what ways organizations support this group. The methodology of this study is qualitative interviews with participants working at the organizations. The theories used for this study are different support categories and heteronormativity. Findings shows different needs in this group, that the organizations can play an important part in the lives of people in this group and how different kind of support are connected.

Key words

LGBTQ, migration, refugees, asylum seekers, newcomers, organizations, support, heteronormativity, qualitative research method, Europe.

Nyckelord

HBTQ, migration, flyktingar, asylsökande, nyanlända, organisationer, stöd, heteronormativitet, kvalitativ metod, Europa.

Titel: HBTQ-Migration: En kvalitativ studie om verksamheter i Europa som riktar sig till nyanlända hbtq-personer

Författare: Sebastian Stenman

Handledare: Oksana Shmulyar Gréen

Termin: HT 2015

Antal ord: 11954

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1 Introduktion	6
1.2 Avgränsning	7
1.3 Syfte och frågeställningar	8
1.4 Bakgrund	8
1.4.1 Hbtq-rättigheter i världen	8
1.4.2 Asylprocessen i Europa för hbtq-personer	9
1.4.3 Verksamheter i Europa och Sverige som riktar sig till målgruppen	10
2. Tidigare forskning och teori	11
2.1 Tidigare forskning	11
2.2 Teori	13
2.2.1 Stöd	13
2.2.2 Queerteori och heteronormativitet	14
2.2.3 Mina teoretiska utgångspunkter	16
3. Metod och material	17
3.1 Kvalitativ metod	17
3.2 Genomförande	17
3.3 Intervjusituationen	18
3.4 Transkribering, bearbetning och analysmetod	20
3.5 Förförståelse	20
3.6 Forskningsetiska överväganden	20
4. Resultat och analys	22
4.1 Presentation av intervjupersonerna	22
4.2 Stödtyper	22
4.2.1 Praktiskt stöd: Behövligt för att klara av vardagen	22
4.2.2 Hjälpmedel som del av stöd	23
4.2.3 Mötesplatsen: En av få trygga platser för målgruppen	24
4.2.4 Bekräftelse av sig själv: En viktig stödform för målgruppen	25
4.2.5 Att kunna prata om sig själv: En ny erfarenhet för målgruppen	25
4.2.6 Vägledning mot svårigheter: En viktig stödform för målgruppen	26
4.3 Behov	26
4.3.1 Träffpunkten: Frizonen för målgruppen	27
4.3.2 Boende: En fråga om utsatthet	27
4.3.3 Kontakt med myndigheter: Hur ska jag svara?	28
4.3.4 Andra förekommande behov	29

4.4 Verksamheten och livet.....	31
4.4.1 Verksamheterna: Ett positivt inslag i målgruppens liv.....	31
4.4.2 Ökat självförtroende hos målgruppen: En effekt av verksamheterna.....	32
4.4.3 Mötesplatsen: En plats där målgruppen kan må bra.....	32
4.4.4 Asylprocessen: Positiv påverkan från verksamheterna.....	33
4.4.5 Verksamheterna: En ingång till samhället.....	33
5. Slutdiskussion.....	35
5.1 Vilket stöd erbjuder organisationerna målgruppen och hur kan det förstås utifrån Hedins teoretiska stöd kategorier?.....	35
5.2 Vilka behov uppfattas finnas hos målgruppen och hur kan dessa förstås utifrån begreppet heteronormativitet? På vilka sätt är myndigheter bidragande till dessa behov?.....	35
5.3 Hur uppfattas organisationerna ha påverkat målgruppens livschanser efter ankomsten till Sverige?.....	36
5.4 Potentiella implikationer.....	37
5.5 Förslag på vidare forskning.....	38
Referenslista.....	40
Bilagor	45
Begreppsförklaringar.....	45
Intervjuguide.....	45
Inbjudan	47
Information till deltagarna.....	50
Miniatyr av analyschema.....	52

1. Inledning

1.1 Introduktion

Hbtq-rättigheter är i nutid ingen självklarhet då beteenden eller sexuella preferenser som strider mot den så kallade heteronormen är kriminaliserat i ett stort antal länder.¹ Detta skapar migration av hbtq-personer till platser som uppfattas kunna erbjuda bättre levnadsvillkor.² För en del blir resmålet Europa och där inleds, i många fall, en komplex asylprocess där personer kan få genomgå orimliga metoder för att ”bevisa” sin sexuella läggning eller könsidentitet. Exempelvis har olika undersökningar och tester genomförts i ett antal europeiska länder, för att försöka utreda personers sexualitet. De som utför testerna är exempelvis psykologer och sexologer. Asylsökande hbtq-personers trovärdighet sätts därmed i relation till olika stereotyper.³ Homofobi är även vanligt förekommande på flyktingförläggningar, precis som det förekommer även i övriga samhället.

Runt om i Europa finns olika verksamheter som inriktar sig på att stötta denna målgrupp. Dessa verksamheter är främst organisationer som till vardags arbetar med hbtq- eller flyktingfrågor. Genom mitt tidigare arbete hos RFSL Göteborg genomförde jag en beskrivande rapport om sådana verksamheter och deras arbete i ett par europeiska länder.⁴ Mitt intresse för att studera detta ämne växte när jag fick ta del av berättelser om olika asylfall, och om personer som får utvisningsbeslut till platser där de får leva med ständig rädsla för förföljelse.⁵

Nu vill jag istället fokusera på vad för typ av stöd som förekommer (eller inte), vilka behov målgruppen har och vad dessa kan kopplas till, samt verksamhetens påverkan på målgruppens livschanser. Vad som kan konstateras är att många av dessa behov är annorlunda än för flyktingar generellt. För hbtq-flyktingar är det exempelvis vanligare att dessa anländer

¹ Jansen, Sabine & Spijkerboer Thomas. (2011) *Fleeing homophobia*. Amsterdam: COC Nederländerna & Vrije Universitet, s. 23; Begreppsförklaringar hittas som bilaga.

² Rank, Lorrie. (2010) *Gays and Lesbians in the U.S. Immigration Process*. Peace Review, 14 (4): 373-377, s. 373.

³ Jansen, Sabine & Spijkerboer Thomas. (2011), s. 49, 51.

⁴ Stenman, Sebastian. (2015) *Kartläggning av Newcomers-verksamheter i Europa*. Göteborg: RFSL Göteborg.

⁵ Andersson, Mathilda. (2014, 19 december) ”Vitaly ska utvisas trots risk för tortyr”. *Fria tidningen*.

ensamma, utan andra familjemedlemmar. Det kan bero på att dessa varit delaktiga till förtrycket i hemlandet.⁶

En annan viktig faktor för denna studie är undersöka dessa frågor inom en europeisk kontext, som är relativt outforskad. Mycket av liknande forskning har ett nordamerikanskt perspektiv.⁷ Kunskapen som finns idag om nyanlända hbtq-personers och verksamheter som riktar sig till denna grupp har därmed stor brist av geografisk spridning. De nyanlända hbtq-personerna som anländer till exempelvis Kanada kan alltså inte generaliseras till en europeisk kontext. De nyanländas ursprungsländer och situationen i det nya landet är högst troligt mycket olika.

Det pågår idag en stor flyktingkris och därmed även en betydande invandring till Europa och Sverige. Därmed kan denna uppsats bidra till att belysa organisationers eventuella betydelse för en del av de som anländer, alltså nyanlända hbtq-personer, men också för samhället i stort. Den kan även påvisa hur nyanlända hbtq-personers olika behov kan relateras till brister i svenska samhället. Möjligtvis kan exempelvis bristfällig hbtq-kompetens hos myndigheter påverka denna grups behov. Studiens resultat kan eventuellt ha viktiga teoretiska eller praktiska implikationer för andra europiska sammanhang, även om den inte kan generaliseras till hela Europa.

1.2 Avgränsning

Studien kommer endast att fokusera på organisationer. Det görs ett medvetet val att inte se på andra eventuella verksamheter som arbetar för denna grupp. Som ett europeiskt fall har Sverige valts att studeras. Detta val har gjorts dels på grund av brist på resurser och tid, men har även andra grunder. För det första framstår Sverige, genom min tidigare nämnda rapport, som ett land med relativt välutvecklade verksamheter som arbetar med målgruppen i Europa.⁸ För det andra rankas Sverige år 2015, av den internationella hbtq-organisationen ILGA, som det fjärde mest utvecklade landet i Europa gällande hbtq-rättigheter.⁹ Möjligtvis är landet då ett av de främsta alternativen att fly till som hbtq-person. Trots att studiens fokus inte inriktar

⁶ Tiven, Rachel B, & Neilson, Victoria (2009) "Working with Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender immigrants", in Chang-Muy, Frenando & P.Congress, Elaine (Eds.) *Social work with immigrants and refugees: Legal issues, clinical skills and advocacy*, s. 265.

⁷ Exempelvis Munro et al. (2013), Lee & Brotman (2011).

⁸ Stenman, Sebastian. (2015), s. 8-11.

⁹ ILGA Europe (2015) *Rainbow Europe 2015*. Hämtad 2016-01-03.

sig på mänskliga rättigheter i mer generell mening så är det i hög grad vad den handlar om. Mänskliga rättigheter i sig är en betydande del av EU:s arbete och profil.¹⁰

1.3 Syfte och frågeställningar

Den huvudsakliga problematiken som studien fokuserar på är de stora samhällsbrister, som finns i hanterandet och omhändertagandet av denna specifika målgrupp. Utifrån denna problematik vill jag undersöka vilka behov som organisationer möter hos nyanlända hbtq-personer och vilken betydelse organisationerna har för målgruppens livschanser. Studiens syfte är därmed att beskriva den situationen som denna specifika målgrupp ställs inför och att belysa på vilka sätt organisationer bistår denna målgrupp. Det genomförs genom att ta del av personer som arbetar med målgruppen och deras uppfattningar.

Uppdelningen av begreppet *stöd* i olika teoretiska kategorier kommer att användas som ett redskap för att visa vad för typ av stöd som erbjuds målgruppen, men även i koppling till behoven och livschanser. *Heteronormativitet* används främst för att analysera olika behov och deras grund.

Frågeställningarna:

- Vilket stöd erbjuder organisationerna målgruppen och hur kan det förstås utifrån Hedins teoretiska stödkategorier?
- Vilka behov uppfattas finnas hos målgruppen och hur kan dessa förstås utifrån begreppet heteronormativitet? På vilka sätt är myndigheter bidragande till dessa behov?
- Hur uppfattas organisationerna ha påverkat målgruppens livschanser efter ankomsten till Sverige?

1.4 Bakgrund

1.4.1 Hbtq-rättigheter i världen

I ett stort antal länder i världen (cirka 75-80 stycken) är homosexualitet straffbelagt. Graden av straff personer kan dömas till varierar dock då ett fåtal länder tillämpar dödsstraff. I vissa länder är främst manlig homosexualitet kriminaliserat, medan kvinnlig homosexualitet inte ses lika allvarligt på. Även om kriminaliseringen ofta främst vänder sig mot sexuell läggning

¹⁰ Regeringens webbplats om mänskliga rättigheter (2015) *Europeiska unionen*. Hämtad 2016-01-03.

innebär det inte att situationen är oproblematisk för transpersoner och intersexuella.¹¹ Det är svårt att sammanfatta hur situationen ser ut för hbtq-personer idag i världen generellt. Den internationella hbtq-organisationen ILGA har dock försökt kartlägga hbtq-rättigheter i världen genom en specifik karta.¹² Kartan inriktar sig utifrån ett par satta kriterier endast på den rättsliga situationen i länder, alltså exempelvis om var i världen hbtq-personer kan straffas eller lagligt gifta sig. Vad som framgår är dock att kriminalisering av hbtq-personer i världens länder, är mer vanligt förekommande än nationella anti-diskrimineringslagar. Europa (och främst Västeuropa) framstår som länder där hbtq-rättigheter är relativt välutvecklade. Vad som även bör lyftas fram är att 41 av de 69 stycken länder som tillämpar anti-diskrimineringslagar gällande sexuell läggning är europeiska. Detta ger möjligtvis en fingervisning om varför hbtq-personer flyr till Europa. Platser där kriminalisering förekommer är bland annat stora delar av Afrika och Mellanöstern.

1.4.2 Asylprocessen i Europa för hbtq-personer

I de flesta europiska länderna förs ingen statistik på hur många hbtq-relaterade asylfall dessa hanterar per år. Det finns dock ett par exempel. I Belgien var under år 2008-2010 ungefär 200-500 stycken per år av det totala antalet asylbeslut hbtq-relaterade. I Sverige undersöktes antal hbtq-relaterade asylsökningar år 2002, vilket var cirka 300 st. Det är även möjligt att hbtq-personer söker asyl men inte på grunder som handlar om förföljelse på grund av sexuell läggning eller könsidentitet, vilket då exkluderar dessa från denna statistik.¹³ Trots viss osäkerhet siar Jansen och Spijkerboer i sin rapport om att det troligtvis inom EU kan vara 10000 asylsökande hbtq-personer till Europa per år. De menar även att denna population härstammar från åtminstone 104 länder.¹⁴ Olika europeiska länders praxis gällande dessa asylfall varierar i hög grad.¹⁵ Det står i stark kontrast mot den standardisering som EU sagt sig vilja uppnå med behandling av asylfall.¹⁶

Personer kan utsättas för homo- och transfobi vid asylförläggningar, utsättas för orimliga och inhumana metoder för att ”bevisa” sin sexuella läggning gentemot migrationsmyndigheterna, eller bes kontakta en homofobisk myndighet i hemlandet om stöd.

¹¹ Jansen, & Spijkerboer. (2011) s. 23.

¹² ILGA (2015). *The Lesbian, Gay and Bisexual map of world laws*. Hämtad 2015-12-09.

¹³ Jansen & Spijkerboer. (2011), s. 15-16.

¹⁴ Ibid, s. 16.

¹⁵ Ibid, s. 7, 29.

¹⁶ Ibid, s. 7.

Listan kan göras lång över problematiska företeelser som kan äga rum under denna process.¹⁷ Dessutom i många fall behöver denna grupp genomgå denna period utan familj, vänner eller liknande som stöd.¹⁸

1.4.3 Verksamheter i Europa och Sverige som riktar sig till målgruppen

Genom tidigare nämnda rapport fick undertecknad kontakt med en rad verksamheter som riktar sig till målgruppen i exempelvis Finland, Spanien, Italien och Tyskland.¹⁹ Liknande verksamheter existerar självklart även i andra delar av världen (exempelvis Kanada).

Rapporten gällde dock endast 9 stycken länder och kan naturligtvis inte generaliseras för hela Europa. Genom rapporten blev det dock tydligt att det ofta rör sig om hbtq- eller flyktingorganisationer, där ideell kraft är en viktig del. Det som stack ut som särskilt överraskande för kartläggningen är ändå det ganska få antal nyanlända hbtq-personer som är i kontakt med dessa typer av verksamheter. Ett exempel är en lokalavdelning i Milano som arbetade med ungefär 20 fall per år. I ett land med så stor invandring likt Italien skulle nog de flesta se det som en låg siffra. Det var även väldigt tydligt att verksamheterna med få undantag är belagda i de större städerna. Vidare finns det mycket liknelser mellan verksamheterna och vad de erbjuder målgruppen. Ingen annan studie som dokumenterat denna typ av verksamhet i Europa har hittats. I Sverige består dessa verksamheter främst av lokalavdelningar inom den nationella hbtq-organisationen RFSL. Dessa betecknas som ”Newcomers” och arbetar med målgruppen genom bland annat skapandet av sociala mötesplatser.²⁰

¹⁷ Ibid, s. 29,79,51,80.

¹⁸ Tiven & Neilson. (2009), s. 265.

¹⁹ Stenman, Sebastian. (2015), s. 2, 34.

²⁰ RFSL Göteborg (2015) *Newcomers*. Hämtad 2016-01-03.

2. Tidigare forskning och teori

2.1 Tidigare forskning

Forskning har tidigare gjorts om flyktingars upplevelser, där har dock främst generella behov och upplevelser av flyktingar framkommit.²¹ Ett par forskare har försökt fokusera på specifika subgrupper bland flyktingar för att belysa de speciella behov, som kan finnas för exempelvis kvinnor eller personer som anländer från ett specifikt land.²² Denna typ av forskning tenderar dock att i de flesta fall fokusera på livssituationen för dessa grupper generellt.

Upplevelser om stödet för nyanlända hbtq-personer har tidigare tagits upp från socialarbetarens perspektiv.²³ Från runt år 2006 har fler studier fokuserat på hbtq-flyktingars upplevelser.²⁴ Lee och Brotman påpekar att det har visat sig finnas en brist på sådan forskning som fokuserar på lesbiska, bisexuella och transpersoners upplevelser, detta åtminstone inom en kanadensisk kontext.²⁵ Alltså en slags exkludering i forskningen där främst homosexuella mäns perspektiv framgår.

Lee och Brotman har med sin studie fokuserat på nyanlända hbtq-personers erfarenheter i Kanada. Detta genom att applicera de teoretiska begreppen identitet, tillhörighet och flyktingskap. I denna studie görs intervjuer med främst nyanlända hbtq-personer, men även med personer som arbetar med denna grupp. Något som i hög grad kunde kopplas till studiens resultat var intersektionalitet och trauma.²⁶ Intersektionalitet handlar om makt och ojämlika förhållanden som kan påverkas av individers kön, sexuella läggning, hudfärg, etnicitet med mera. Dessa olika delar samspelar med varandra och bör inte ses på separat.²⁷ Trauma var även återkommande i intervjupersonernas liv. Författarna fokuserar främst på ett helhetsperspektiv av flyktingarnas upplevelser och erfarenheter i Kanada. Med helhetsperspektiv menas exempelvis upplevelser av att leta efter arbete och bostad, situationen på asylcenter, utfrågningar av migrationsmyndigheter. Diskriminering riktad mot

²¹ Russel & White 2008 och 2010, Platts-Fowler & Robinson 2015.

²² Ascenio & Acosta 2009, Deacon & Sullivan 2009, Breton 2000.

²³ Edward Ou Jin & Brotman, Shari. (2013) *SPEAK OUT! Structural Intersectionality and Anti-Oppressive practice with LGBTQ refugees in Canada*. Canadian social work review, 30 (2):157-183, s.177.

²⁴ Lidstone 2006, Lee & Brotman 2011, Munro et al. 2013, Luibhéid & Cantú 2005.

²⁵ Lee, Edward Ou Jin & Brotman, Shari. (2011) *Identity, refugeness, belonging: Experiences of sexual minority refugees in Canada*. Canadian review of sociology, 48 (3):241-274, s. 251.

²⁶ Ibid, s. 253-254.

²⁷ De los Reyes, Paulina & Mulinari, Diana. (2005) *Intersektionalitet: Kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap*. Stockholm :Liber, s. 9-10.

målgruppen visas av författarna att det förekommer på asylboenden eller liknande.²⁸ Författarna menar att det inte är ovanligt med exempelvis rasism inom hbtq-communityt riktad mot målgruppen.²⁹ Organisationer som arbetar för inkludering behöver alltså inte vara fria från exkluderande strukturer. Verksamhet riktad till målgruppen har i hög grad dock gett positiv påverkan på individer. Detta har gett personer ett socialt sammanhang, en bekräftelse av sig själv och även byggt upp en gemenskap. Vad som även har framkommit är att transpersoner och kvinnor ibland inte känt sig inkluderade i dessa grupper. Författarna menar slutligen att de som deltagit i stödverksamheten har kunnat hantera sin livssituation mer förtjänstfullt.³⁰

Även Murray har genom tätt kontakt med organisationer fått fram resultat som visar en generell positiv upplevelse av stödet. Stödet upplevs som viktigt för att utbyta erfarenheter, få ett nytt socialt sammanhang och inta central kunskap inför asylprocessen. Men Murray lyfter även fram andra mer negativa delar. Upplevelser av att andra personer i en verksamhet inte identifierar sig som hbtq förekommer, vilket skapar oro bland deltagarna. I Kanada uppges det finnas nyanlända som uppger sig att identifiera sig som hbtq, endast för att gynna det egna asylfallet.³¹ Ett mer positivt exempel visas även av Lidstone som i sin studie fick inblick i en teater som anordnades av en verksamhet, med hjälp av deras deltagare. Denna bygger på de nyanländas upplevelser av asylprocessen med mera.³²

En liknande studie är gjord av Munro et al. Dessa fokuserar på nyanlända hbtq-ungdomar och deras upplevelser i Toronto, Kanada. Författarna inriktar sig på samma sätt som föregående författare på upplevelser av livssituationer generellt i Kanada (och i viss mån även före anländandet). Personer har upplevt rasism, exkludering och att de själva ses som exotiska av omgivningen. Detta såväl i det kanadensiska samhället, som inom hbtq-rörelsen.³³

²⁸ Lee & Brotman. (2011), s. 256-261.

²⁹ Ibid, s. 259-260.

³⁰ Ibid, s. 261.

³¹ Murray, David A. B. (2014) "Real queer:"Authentic" LGBT refugee claimants and homonationalism in the Canadian refugee system". *Anthropologica*, 56 (1):21-32, s. 21, 22, 25

³² Lidstone, Robert (2006) *Refugee queerings: Sexuality, identity and place in the Canadian refugee determination*. (Master Thesis). Burnaby: Department of Geography, Simon Fraser University, s. 54-57.

³³ Munro, Lauren, Travers, Robb, John St., Alex, Klein, Kate, Hunter, Heather, Brennan, David & Brett, Chavisa (2013) "A bed of roses?:exploring the experiences of LGBT Newcomer youth who migrate to Toronto. *Ethnicity and inequalities in health and social care*, 6 (4): 137-150, s. 141,144.

Varför är då forskningen i hög grad centrerad till Nordamerika (och särskilt Kanada)? Sedan 1990-talet har Kanada varit en vanlig destination för målgruppen.³⁴ Som kan ses utifrån den tidigare nämnda kartan av organisationen ILGA, så är Nordamerika generellt relativt välutvecklade när det gäller hbtq-rättigheter.³⁵ Detta har möjligtvis bidragit till mer forskning inom området. Som kan ses ovan är huvuddelen av tidigare studier inom ämnet gjorda av kanadensiska författare, som skriver om en kanadensisk kontext. Viss fokus har fallit på Europa och EU tidigare men inte sådan som fokuserar på målgruppens upplevelser.³⁶ Det finns alltså en brist på forskning inom ämnet med en europeisk kontext. Tidigare forskning kan även kritiseras för att inte fokuserat på själva stödet i alltför hög grad, och vad för påverkan det kan ha på de nyanländas livssituation. Att se hur målgruppens behov är sammankopplade med samhället och hur dessa kan relateras till olika typer av stöd är även viktigt. Mer än att endast se på olika svårigheter målgruppen genomgår, bör studeras hur dessa i sin tur skapar olika behov.

2.2 Teori

Teorin som används i denna studie kan delas upp i två delar, stödteori och queerteori. För att förstå verksamheterna och vilket stöd som erbjuds ser jag olika *stödkategorier* som relevanta. Dessa bär alla på olika egenskaper och ska bistå undertecknad att visa en större förståelse för stödets olika delar. *Heteronormativitet*, som är en del av det som kallas Queerteori, anses vara relevant för studien då den på ett förtjänstfullt sätt kan belysa olika normer och uttryck för dessa, som i sin tur kan begränsa eller skapa svårigheter för målgruppen jag studerar.

2.2.1 Stöd

För begreppet stöd finns många olika uppfattningar och idéer. När forskare bryter ner begreppet presenteras exempelvis olika typer av kategorier.³⁷ Rönmark försöker sig på en generell definition av stöd och menar "...att stöd i allmänhet består av någon form av

³⁴ Murray, David A.B. (2011) "Becoming queer here: Integration and adaptation experiences of sexual minority refugees in Toronto". *Refuge*, 28 (2): 127-135, s. 127.

³⁵ ILGA (2015).

³⁶ Exempelvis Binnie 1997.

³⁷ Skärner, Anette. (2001) *Skilda världar? En studie om narkotikamissbrukares sociala relationer och sociala nätverk*. (Doktorsavhandling, skriftserien vid Institutionen för socialt arbete, nr. 2001:5). Göteborg: Göteborgs universitet, s. 242; Hedin, Ulla-Carin. (1994). *Socialt stöd på arbetsplatsen vid sjukdom (Social support at the workplace in the event of illness)*. (Doktorsavhandling, vid Institutionen för socialt arbete). Göteborg: Göteborgs universitet, s. 30-32.

nyttighet, som svarar mot en brist hos mottagaren".³⁸ Stödet fyller därmed ett behov enligt Rönmark som gör det lättare att genomföra något som exempelvis upplevs som utmanande.³⁹

Ulla-Carin Hedin delar upp stödbegreppet i sex stycken olika undergrupper som i sin tur bygger på bland annat forskaren Alan Vauxs idéer.⁴⁰ *Konkret och praktisk hjälp* betyder att en person får stöd för att hantera vardagens problem som hen inte har förmåga att genomföra. *Instrumentellt stöd* kan ofta vara indirekt och kan exempelvis handla om att ge personen hjälpmedel till att möta sina problem. *Kognitivt stöd* kan liknas med rådgivning eller vägledning för personen i behov av detta. Med *Feedback* menas exempelvis att ge kritik till personen gällande hur hen agerar, men betyder också att det skickas en bekräftelse på hur personen agerar. *Emotionellt stöd* är i hög grad inte verbalt och handlar som kan ses av namnet om känslor. Det kan sägas är ett känslomässigt stöd där känslor får vädras och mottas med olika känslouttryck. Detta stöd kan ofta ske icke-verbalt. *Nätverksstöd* tar sig uttryck i de olika gemenskaper eller aktiviteter som förekommer, och kan liknas vid det engelska begreppet *belonging*.⁴¹

2.2.2 Queerteori och heteronormativitet

Queerteori har sin bakgrund i bland annat feministisk teori och skapades utifrån en vilja att se på sexualitet på ett mer uttömmande sätt, exempelvis i relation till identitet. Tidigare liknande forskning som berörde hbtq hade i hög grad exkluderat både bisexuella, transpersoner och personer med olika queera identiteter eller uttryck.⁴² Enligt ett queert förhållningssätt finns det inget statiskt och banalt sätt att se på sexualiteten. Som Ambjörnsson menar så finns det inte heller en queerteori, utan den framstår som ett paraplybegrepp för flera perspektiv som förhåller sig kritiska till sexualitet.⁴³ I Ambjörnssons bok *Vad är queer?* delas Queerteorin in i fyra stycken olika delar. Dessa är heteronormativitet, sexualitet, genus och trans.⁴⁴ Teorin är besläktad med och har sin bakgrund i forskning som fokuserar på homosexualitet, men även

³⁸ Rönmark, Lars. (1999) *Fallna löv: Om coping vid förlust av små barn*. (Doktorsavhandling, skriftserien vid Institutionen för socialt arbete, nr. 1999:8). Floda: Zenon Förlag, s. 236.

³⁹ Ibid, s. 236.

⁴⁰ Vaux, Alan. (1988) *Social support: Theory, research and intervention*. New York: Praeger publishers, s. 17-18.

⁴¹ Hedin. (1994), s. 33.

⁴² Ambjörnsson, Fanny. (2006) *Vad är queer?* Stockholm: Natur och Kultur Akademisk, s. 35.

⁴³ Ibid, s. 36-37.

⁴⁴ Ibid, s. 48-49.

feministik-lesbisk forskning.⁴⁵ Queerteorin kopplas också till ett postrukturalistiskt tankesätt. I denna skola var olikheter betydande för att ge något en mening. Det betyder att något (som exempelvis homosexualitet) alltid kommer att ses i motsats till vad det inte är (exempelvis heterosexualitet), därmed kommer aldrig en klar definition kunna göras. Michel Foucault lyfter även fram att hur vi ser på verkligheten är i hög grad påverkat av språket.⁴⁶ Att undersöka det som utgör normen är därmed ett viktigt inslag i queerteori. En viktig feministisk forskare som har betytt mycket för queerteorin är Judith Butler, som med sin bok *Genustrubbel* pratar om kön och sexuell läggning som något konstruerat.⁴⁷ Butlerism, som kan sägas ha blivit en skola inom feminismen, viktigaste beståndsdelar är tanken om att olikheter mellan män och kvinnor inte kan ses som något naturligt. En andra del är att individer blir män eller kvinnor och inte är det från starten.⁴⁸ Butler var även tidig med sitt begrepp ”den heterosexuella matrisen” som i hög grad kan kopplas till queerteori.⁴⁹

En viktig del i queerteorin är alltså ifrågasättandet av heteronormen. Heteronormativitet innebär att heterosexualitet och föreställningar kopplat till detta ses som fördelaktiga, bättre och naturliga. Det är därmed viktigt att se hur föreställningar om något som normalt eller avvikande påverkar människor. Ett exempel på hur heteronormen kan begränsa människor är att det förekommer hatbrott mot hbtq-personer, alltså individer som inte uppfyller normen.⁵⁰ Tiina Rosenberg ser att det existerar främst två betydande beståndsdelar i denna norm, ”exkludera” och ”inkludera”. Med det menas att ett ”vi mot dem-tänk” formas, och att en slags assimilering sker där de som inte utgör normen ska anpassa sig till denna.⁵¹ Det väsentliga är därmed att se vad för fördelar eller begränsningar för människor denna specifika norm bidrar till.⁵² Exempelvis kan normens natur kritiseras genom att se på olika rumsliga eller historiska kontexter.⁵³ Slutligen menar Ambjörnsson att stereotyper är ett viktigt inslag i heteronormativitet. Genom stereotypisering tillskrivs människor som befinner sig utanför

⁴⁵ Ibid, s. 39.

⁴⁶ Ibid, s. 44-45.

⁴⁷ Butler, Judith. (2007) *Genustrubbel*. Översättning av Suzanne Almqvist. Göteborg: Bokförlaget Daidalos, s. 85.

⁴⁸ Rosenberg, Tiina. (2014) *Queerfeministisk agenda*. Stockholm: Atlas, s. 70.

⁴⁹ Ibid s. 71.

⁵⁰ Ambjörnsson (2006), s. 51-52.

⁵¹ Rosenberg (2014), s. 102.

⁵² Ambjörnsson (2006), s. 52-53.

⁵³ Ibid, s. 53-56.

normen några få (oftast negativa) egenskaper, medan de som uppfyller normen ses inneha en större bredd i exempelvis attityder, beteenden eller liknande.⁵⁴

2.2.3 Mina teoretiska utgångspunkter

Gällande begreppet *stöd* så vill jag främst använda Hedins olika stödkategorier för att identifiera vad för typer av stöd som verksamheterna erbjuder målgruppen. Genom detta ska olika begränsningar i verksamheterna och det givna stödet kunna utläsas, och vad olika stödtyper har för betydelse för det generella erbjudna stödet. Finns det exempelvis en brist på stöd inriktat på vardagsproblem så kan detta kopplas till kategorin *Konkret och praktisk hjälp*. Kategorierna kommer även att användas för att se på målgruppens behov. Alltså för att sätta de olika behov som framkommer med olika stödtyper. Är exempelvis behov som kan kopplas till kategorin *nätverksstöd* vanligt förekommande, och i så fall på vilket sätt uppfylls det av verksamheterna? Slutligen kan kategorierna bidra till att förstå hur verksamheten bidrar till målgruppens livschanser. Vilken eller vilka kategorier av stöd är främst bidragande till att personer i målgruppen exempelvis i högre grad kommer in i samhället, eller upplever mer välbefinnande? *Heteronormativitet* kommer att användas till de två frågeställningarna som fokuserar på målgruppens behov och livschanser. Begreppet ses som viktigt i dessa sammanhang då det tros kunna relateras till många av behoven målgruppen har. Hur kan exempelvis behovet av en trygg plats eller av att kunna prata ut om traumatiska upplevelser kopplas till heteronormativitet? Gällande livssituationer blir fokus istället att se hur verksamheterna kan bidra till att individer ur målgruppen (förhoppningsvis bättre) kan möta de utmaningar som heteronormativitet skapar. Kan exempelvis samtalsstöd hos en verksamhet bidra till att en individ mår bättre och därmed kunna hantera olika uttryck för denna norm på ett mer förtjänstfullt sätt?

⁵⁴ Ibid, s. 75-78.

3. Metod och material

3.1 Kvalitativ metod

Olika kvalitativa metoder sätts oftast i motsats till kvantitativa sådana då de istället för att exempelvis fokuserar på hur ofta något genomförs går på djupet och snarare studerar ett fenomenets speciella karaktär.⁵⁵ Eftersom jag med denna studie vill undersöka bland annat vilken typ av stöd och behov som finns och inte främst belysa hur ofta dessa förekommer, blir den kvalitativa forskningsmetoden aktuell. Jag vill även få syn på uppfattningar om verksamheter, stöd, behov och livschanser vilket gör en kvalitativ metod mer fördelaktig. För att då kunna få en bredare förståelse för målgruppens behov måste även bakgrunden till dessa förklaras. Ett exempel är behovet av en trygg plats på grund av homofobi på asylboenden. Studiens syfte och frågeställningar styr alltså vilken metod som är lämplig.⁵⁶ Exempel på olika kvalitativa metoder är observationer, kvalitativa intervjuer och textanalys. Gällande den kvalitativa metoden är en positiv del möjligheten att definiera det viktiga eller särskilda för ett specifikt fenomen. Samtidigt finns ofta inte möjligheten att göra bredare generaliseringar för en större population, likt vid kvantitativa studier.⁵⁷

Kvalitativa intervjuer sågs dock som den mest lämpliga att tillämpa i detta fall. Det som utmärker denna metod särskilt är hur den på ett förtjänstfullt sätt kan frambringa personers uppfattningar, tankar eller reflektioner om något.⁵⁸ I intervjun är det den som blir intervjuad och denna personens olika uttryck och resonemang som är i centrum, och inte den som ställer frågorna. Denna aspekt är en viktig del som särskiljer intervjuerna gentemot samtal där mer av ett åsiktsutbyte är centralt.⁵⁹

3.2 Genomförande

Vid starten av detta uppsatsarbete fanns idéer om att genomföra enkäter med målgruppen för att få reda på nyanlända hbtq-personers upplevelser av verksamheter. Under arbetets gång ändrade jag riktning och fokuserade på att genomföra intervjuer med målgruppen, trots viss medvetenhet om eventuella svårigheter att hitta respondenter till intervjuer. Huvudplanen var

⁵⁵ Widerberg, Karin (2002) *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur, s. 15.

⁵⁶ Trost, Jan (2010) *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.

⁵⁷ Starrin, Bengt (1994) "Om distinktion kvalitativ-kvantitativ i social forskning" i Starrin, Bengt & Svensson, Per-Gunnar (Red.) *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*, s. 23.

⁵⁸ Widerberg (2002), s. 17.

⁵⁹ Trost (2010), s. 55.

nu att använda gruppintervjuer (så kallade fokusgrupper) med nyanlända hbtq-personer som deltagare. Av olika anledningar fann undertecknad inga deltagare från dessa organisationer. Då detta skedde relativt sent i uppsatsprocessen valdes att förkasta avgränsningen från staden Göteborg, till Sverige. Eftersom målgruppen såg ut att vara svår att nå (åtminstone i den takt som studien var i behov av) valdes att intervju individer som på olika sätt arbetar med målgruppen. När fokus nu lades på övriga svenska städer minskade möjligheten att göra intervjuerna på plats. Därmed användes tekniska hjälpmedel för att genomföra intervjuer över telefon eller videomeddelande (skype). Detta främst på grund av brist på resurser och tid. Inbjudan skickades ut till de 9 stycken övriga lokalavdelningar inom RFSL som har en Newcomers-verksamhet.⁶⁰ Efter många samtal och påminnelser kunde jag börja boka in intervjuer. Deltagarna arbetar med målgruppen. En intervju har även genomförts med en person i målgruppen, men den har inte använts för att besvara studiens frågeställningar.

Intervjupersoner var svåra att nå på olika sätt. En del var tidsbrist, alltså att de ansvariga helt enkelt inte hade någon tid över. Detta tror jag gäller i ännu högre grad för organisationer då många arbetar ideellt på deras fritid. Därför kan sådana extra arbetsbördor möjligtvis inte hinnas med. Hos en av organisationerna var exempelvis den huvudansvariga för denna verksamhet sjukskriven, vilket gjorde det svårt att nå eventuella övriga personer som arbetar med målgruppen. Slutligen skickades många inbjudningar ut relativt sent i uppsatsprocessen på grund av olika anledningar, vilket kan ha medfört att intresset eller möjligheten att delta var mindre.

3.3 Intervjusituationen

Av totalt 6 stycken intervjuer så genomfördes 2 stycken på platser som intervjupersonerna föreslog, 1 intervju skedde över telefon och 3 stycken skedde genom videosamtal över internet (med verktyget skype). Dock ska sägas att en av de tre intervjuerna var helt anonym och intervjupersonen ville då ha sin webbkamera avslagen, medan undertecknad fanns med på rörlig bild. Intervjuerna var planerade att ta absolut 1 timme att genomföra, men låg på mellan 24-50 minuter. Dessa olika typer av intervjumiljöer berodde främst på svårigheten att rekrytera intervjupersoner i Göteborg och att möjligheten att resa till andra städer för intervjuer inte existerade. Således har standardiseringen av intervjuerna i hög grad varierat, vilket undertecknad är fullt medveten om.⁶¹ Intervjuerna är dock vad man brukar kalla för

⁶⁰ Inbjudningar hittas som bilagor.

⁶¹ Trost (2010), s. 39.

semi-strukturerade sådana. Därmed utgår de från en intervjuguide som har används för samtliga intervjuer. Före intervjuerna har grundläggande information om studien och forskningsetik i koppling till denna getts både i skriftlig och muntlig form.⁶² Inspelning av intervjuer har skett för 5 av 6 stycken. Under intervjutillfället har även kompletterande anteckningar förts. För de intervjuer som genomförts via Skype eller över telefon har informerat samtycke getts över mejl och muntligt, medan för de två deltagare som jag träffat ”live” fått läsa informationen på plats och lämnat sitt informerade samtycke genom underskrift. För en av intervjupersonerna mottogs endast muntligt godkännande, dock tyder allt på att personens vilja var att delta i studien. Samma situation gäller för intervjupersonen ur målgruppen (alltså endast muntligt godkännande). Eftersom detta material inte användes i studien är det mindre problematiskt dock. Erfarenheter från intervjun tas dock upp i den avslutande diskussionen. Dessa olika miljöer och varianter av intervjuer bör diskuteras. Telefonintervjun som ingår i studien var en variant som fick tillämpas då hjälpmedlet Skype inte fanns tillgängligt. Trost menar att denna typ av intervju i allmänhet inte lämpar sig för mer ingående frågor.⁶³ Dock tycks detta fall varit lyckat, troligtvis på grund av en god personkemi. Däremot infinner sig vissa skillnader gentemot ”vanliga” intervjuer. Exempelvis ingår då inte det icke-verbala språket. Intervjuerna över Skype kunde mer liknas som tillfredställande då kontakten blir mer direkt. Här infann sig dock olika störande moment såsom att ljudet kunde tidvis försämrats, eller att videolänken avbröts av någon anledning. Utformandet för den anonyma intervjun (alltså inte konfidentiell likt övriga) utgick i ännu högre grad utifrån intervjupersonens önskemål. Alltså visade sig endast undertecknad på rörlig bild, och ingen inspelning av intervjun genomfördes. Detta kan till viss del liknas vid en telefonintervju. Möjligtvis kunde visandet av undertecknad på bild öka pålitligheten och tryggheten för intervjupersonen dock. Kommunikativa utmaningar infann sig här dock rent språkligt. De två intervjuerna som genomfördes på plats utskiljde sig på det sättet att det gavs utrymme för mer så kallat ”kall-prat” innan själva intervjun, vilket lättade upp stämningen och ökade tryggheten med varandra inför intervjun. En av dessa två personer har undertecknad även en privat relation med sedan innan, vilket kan ha medfört att exempelvis företeelser som anses självklara inte togs upp.

⁶² Intervjuguide och given information hittas som bilaga.

⁶³ Trost (2010), s. 42.

3.4 Transkribering, bearbetning och analysmetod

De genomförda intervjuerna transkriberades inte i sin helhet, utan istället användes selektiv transkribering. Det som i materialet ansågs vara relevant till studiens syfte och frågeställningar lyftes därmed ut. Därefter användes Yins idéer och olika faser i analysen av kvalitativ data. Dessa är ”sammanställning”, ”demontering”, ”remontering och uppställning”, ”tolkning” och slutligen ”slutsatser”.⁶⁴ Genom att koda det utvalda materialet från mer specifika företeelser (1: a och 2: a kodningen) förs dessa sedan in i mer omfattande kategorier och sammankopplas till den teori som används i studien (3: e och 4: e kodningen). Genom detta analyschema har sedan större teman kunna utläsas från materialet.⁶⁵

3.5 Förförståelse

Utifrån tidigare forskning, men även egna erfarenheter som praktikant hos RFSL Göteborg, är min föraning att verksamheterna kommer att framställas positivt i hög grad. Eftersom det handlar om ideella föreningar är det även troligt att resurser (eller brist på resurser) kommer att hamna i fokus. Jag har även en aning hur dessa föreningar arbetar, men det kan troligtvis skilja sig åt på många olika sätt.

3.6 Forskningsetiska överväganden

Vetenskapsrådet har lagt fram ett antal principer vilka kommer att redogöras för nedan.⁶⁶ *Informationskravet* innebär att all nödvändig information ges till dem som ingår i studien. Det vill säga bland annat vetenskapen om att deltagande är fullt frivilligt och kan avbrytas när som helst, samt grundläggande information om studiens syfte.⁶⁷ *Samtyckeskravet* innebär att personer som deltar i studien godkänner sin medverkan och grunderna av hur det genomförs (utan några påtryckningar). *Konfidentialitetskravet* syftar på att information om deltagarna inte ska kunna komma ut till omgivningen eller på något sätt kunna utläsas genom studien. Ett annat viktigt inslag är tystnadsplikten.⁶⁸ *Nyttjandekravet* betyder att den kunskap eller

⁶⁴ Yin, Robert K. Översättning av Retzlaff Joachim. (2013) *Kvalitativ forskning från start till mål*. Lund: Studentlitteratur, s. 180.

⁶⁵ Miniatur av analyschemat hittas som bilaga.

⁶⁶ Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm : Vetenskapsrådet.

⁶⁷ Ibid, s. 7.

⁶⁸ Ibid, s. 12.

information som inhämtas under undersökningens gång endast får användas (nyttjas) i vetenskapligt syfte.⁶⁹

I *handbook of research with Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender populations* tas bland annat specifika etiska aspekter upp gällande hbtq-forskning.⁷⁰ Huvudsaken är även här att de individer som deltar i studien skyddas, och att dessa och hbtq-samhället generellt inte skadas.⁷¹ Det pratas om ett in- och utanförperspektiv gällande forskning med hbtq-personer (emic och etic). Med emic menas alltså intervjupersonens perspektiv, medan etic är forskarens utsideperspektiv där teorier tillämpas.⁷² Fördelar kan finnas med att exempelvis en bisexuell man bedriver forskning om bisexuella män då forskaren möjligtvis kan ha kunskap eller erfarenhet från specifika förhållanden. Ett utsideperspektiv kan dock möjligtvis mer förtjänstfullt se det vanligt förekommande, som kan vara så självklart för individen med ett insideperspektiv att det inte uppmärksammas.⁷³ I ett hänseende kan hbtq-personer som forskar om ämnet ses som mer pålitliga och trovärdiga än övriga forskare. Det finns exempel där motiven har betvivlats för heterosexuella forskare inom ämnet. Samtidigt kan hbtq-personer som bedriver forskning inom ämnet påverka intervjun negativt då det finns en möjlighet att hen rör sig i liknande kretsar som intervjupersonen.⁷⁴ Författarna till ovanstående bok ser dock att det optimalt bör finnas en blandning av dessa två perspektiv. Som tidigare forskning visat så är det viktigt att ta ett steg ut och fästa blicken på sig själv när en bedriver viss forskning. En person som exempelvis är positivt inställd rörande hbtq-rättigheter kan i studier som berör ämnet omedvetet (eller medvetet) vrida resultatet åt ett visst håll.⁷⁵ Det kan även vara viktigt att tänka över hur olika åsikter undertecknad har gentemot exempelvis verksamheterna, för att undvika att studiens resultat vrids åt en viss riktning. Något som även lyfts i är datahantering. De rekommenderar att endast undertecknad ska ha tillgång till eventuella personuppgifter och att dessa ska raderas efter studien är klar. Användandet av id-koder är även att föredra.

⁶⁹Ibid, s. 14.

⁷⁰ Meezan, William & Martin, James I. (Eds.) (2009) *Handbook of research with Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender populations*. New York & London: Taylor & Francis Group, Routledge.

⁷¹ Ibid, s. 21, 35.

⁷² Ibid, s. 208.

⁷³ Ibid, s. 211.

⁷⁴ Ibid, s. 210,212, 223.

⁷⁵ Ibid, s. 30.

4. Resultat och analys

4.1 Presentation av intervjupersonerna

Totalt deltog 6 stycken personer på intervju. Av dessa är 5 stycken personer som arbetar med målgruppen, medan 1 kan sägas tillhöra målgruppen. Den senare har som sagt inte används för besvara studiens frågeställningar. Alla intervjupersonerna är kopplade till RFSL:s ”Newcomers” som finns i många av föreningens lokalavdelningar i Sverige och arbetar specifikt för och med nyanlända hbtq-personer.

K är 27 år och arbetar som anställd inom en lokalavdelning. Hen har arbetat med verksamheten sedan den startade upp, vilket är cirka ett halvår sedan.

V är 30 år och arbetar ideellt som ansvarig för Newcomers inom en lokalavdelning.

J är 55 år och arbetar ideellt med Newcomers sedan 1,5 år tillbaka, men har varit engagerad inom RFSL i cirka 20 år.

C är 37 år och har arbetat ideellt inom en Newcomers-verksamhet i cirka 1 år, men har nyligen avslutat detta uppdrag. Då arbetade personen med individuellt stöd, alltså var personen inte inkluderad i gruppverksamheten.

I är 30 år och arbetar som anställd med Newcomers som sitt huvudsakliga område, men har även tidigare arbetat ideellt med detta. Totalt sett har hen arbetat med målgruppen i cirka 3 år.

4.2 Stödtyper

4.2.1 Praktiskt stöd: Behövligt för att klara av vardagen

Detta stöd inriktar sig på vardagliga företeelser samt innebär att stödet hjälper en person med saker hen inte kan genomföra. I dessa fall kan det dock finnas sig en svårighet att avläsa för vilka företeelser det behövs stöd för att över huvud taget kunna genomföra något, respektive när stöd behövs som ett komplement för att genomföra något på ett mer förtjänstfullt sätt. Här fokuseras på det som kan klassificeras som det förstnämnda stödet. Vissa av vardagsproblemen i målgruppens liv är specifikt hbtq-relaterade medan andra är mer generella för nyanlända personer. Frågor som målgruppen ofta inte kan genomföra är byråkratiska delar, men också när det finns språkliga krav. Dessa typer av stöd är inte oväntade, men har dock inte berörts i detalj inom tidigare studier.

//...Dom kommer med deras brev till oss istället, eller ringer och frågar, eller tar bild och skickar till oss eller skickar mail. Då försöker vi översätta och förklara vad som står i brevet....//

// ..en stor del av det enskilda stödet till just den här målgruppen är ju praktiskt stöd: kontakt med migrationsverket, kontakt med advokater, äh hjälpa till på olika sätt, skriva intyg till asylärendet, äh kontakt med arbetsförmedlingen, kontakt med socialtjänst, göra orosanmälningar....//

En verksamhet bidrar även till att lösa vardagsproblematik kopplat till transporter.

//...Dom får busskort från migrationsverket om de kan bevisa att de tillhör våran grupp i stad⁷⁶...//

4.2.2 Hjälpmedel som del av stöd

Det instrumentella stödet kan vid en första anblick i hög grad likna det konkreta och praktiska stödet. Det som särskiljer denna stödtyp mot övriga är dock dess betoning av resurser och att det ofta kan ske indirekt. Genom att bidra med en viss resurs ska personen i behov av stöd kunna klara av sin tänkta uppgift. Vad som kan kopplas till denna typ av stöd inom verksamheterna är dels när resurser tas fram i form av information, kunskap och materiella saker till målgruppen. Just denna aspekt, att få stöd genom att motta kunskap som är viktig i asylprocessen har som tidigare nämnts, redan tagits upp i tidigare studier.

//...Vi ger dom några utbildningar angående safe-sex par example, vi ger dom informationer om samhället, vi ger alla informationer en människa behöver när man har flyttat i ett nytt land och dom tycker att det är jättebra....//

En andra del är när verksamheten själv ses som en resurs för att möta någon form av utmaning. På ett sätt kan i princip allt stöd organisationerna genomför ses som någon form av resurs, men det finns dock fall där kategorin belyses tydligare. Här blir då den indirekta delen av stödet tydligare.

//..kontakt med migrationsverket, kontakt med advokater, äh hjälpa till på olika sätt, skriva intyg till asylärendet, äh kontakt med arbetsförmedlingen, kontakt med socialtjänst, göra orosanmälningar....//

Denna stödtyp är som kan ses viktigt för både personernas asylprocesser och livschanser. I tidigare studier har denna stödtyp tagits upp i låg grad, vilket är överraskande.

⁷⁶ Stad är egentligen ett namn på en specifik stad i Sverige, men har valt att inte skrivas ut för att skydda deltagarnas konfidentialitet.

4.2.3 Mötesplatsen: En av få trygga platser för målgruppen

Det stöd som kan kopplas till gemenskaper eller aktiviteter kan i princip delas upp i två former. En av dessa är den sociala mötesplatsen där målgruppen främst kan träffas och socialisera, ibland i form av att organisationens lokal omformas till ett café. Denna först nämnda del framstår dock som grunden för denna typ av stöd. Alltså en plattform där personer i målgruppen kan mötas. Den andra delen rör gemensamma aktiviteter både hos organisationerna, men även ute i övriga samhället. Den sociala mötesplatsen är central för alla verksamheterna i studien och utgör på många sätt grunden i dessa. Det liknar på många sätt det som framkommit i tidigare studier, alltså att ett nytt socialt sammanhang för målgruppen är centralt. Även aktiviteter är något som framkommit tidigare i forskningen, i exemplet av Lidstone som ett sätt att bearbeta olika upplevelser och erfarenheter, här dock genom att skapa olika engagemang och nya intressen.⁷⁷

// ..Alltså newcomers är mest en social stödverksamhet, äh och i, då träffas dom en gång i veckan, både cafékvällar och aktiviteter...//

//Då kollar vi på film, vi går ut och handlar, vi kan göra mat, vi kan baka, vi kan spela spel och en gång i månaden brukar någon som gör event organisera en gay-kväll på en krog. //

Något som sticker ut för en verksamhet och som är en typ av nätverksstöd är samtalsstöd i grupp, vilket i övrigt endast framstår som individuellt stöd. Här belyses viktiga frågor som är relevanta till flera personer i målgruppen och diskuteras därefter. Detta typ av stöd, är på sätt överraskande då det förekommer i låg grad i tidigare forskning.

//...Det är ganska blandat. Det kan vara allt från att prata om religion, vilket väldigt många, väldigt många religiösa och då kan det vara viktigt att få prata om det. Också kopplingen till att vara homosexuell eller så...//

En annan aktivitet som förekommer sällan, men som ändå sticker ut i materialet och gentemot tidigare forskning är sådana som på olika sätt ger tillbaka till verksamheten, och möjligtvis skapar större ekonomiska resurser som i sin tur kan bidra till verksamhetens utformande. Exemplet är en loppmarknad engagerad med hjälp av deltagarna där all vinst går till verksamheten.

⁷⁷ Lidstone (2006), s. 23.

//...Äh, men vi gör en loppmarknad varje år där vi samlar in saker och skapar hela det här eventet tillsammans...//

4.2.4 Bekräftelse av sig själv: En viktig stödform för målgruppen

Drag av denna stödtyp kan sägas finnas främst på två olika sätt. Den ligger dock gömd ”mellan raderna” då intervjupersonerna sällan exempelvis går in på vad för specifika ämnen som behandlas vid individuella stödsamtal eller kurativa samtal. Feedback ges dels genom den mer gemensamma gruppverksamheten där individer indirekt kan få en bekräftelse på sitt sätt att vara, attityder eller uppfattningar (då de träffar andra personer i liknande situationer). Den andra delen berör individuella stödsamtal (både professionella och oprofessionella). Genom dessa samtal kan sägas att individer indirekt också får en bekräftelse, men även mer positiv kritik än negativ sådan, vilket ofta har varit fallet tidigare i hemlandet. Just att motta en bekräftelse känns ingen från en tidigare studie av Lee och Brotman.⁷⁸

//...Det märker vi ofta ,dom har ofta svårt att sätta ord på sina känslor och vi möter många, folk från olika länder. Oftast länder där det är kriminellt eller väldigt tabu att vara homosexuell eller bisexuell och sådär. Och att våga lite på någon och komma ut och berätta, det kan ju vara en stor grej för dom. Vi måste bygga upp ett förtroende under en tid och...//

//...Det har varit i stort sett cafékvällar som vi har...//

4.2.5 Att kunna prata om sig själv: En ny erfarenhet för målgruppen

Detta stöd ges främst i form av individuella stödsamtal och ligger likt tidigare stödtyp lite under radarn. Vad som framgår gällande dessa samtal är att det kan handla om att vara öppen och kunna prata om sin sexualitet, men även om erfarenheter i hemlandet.

//...Har man då levt ett helt liv utan att kunna vara sig själv. Att lära sig att man ska trycka undan, ska förneka sig själv så är det svårt att bara sådär vara öppen och så...//

// ...Men att bygga upp relationen och sen sedan känna sig bekväm att ha någon man kan prata om med dom privata sakerna som man kanske inte kunnat göra tidigare. Så det är lite terapeutiskt på nåt sätt...//

Denna stödtyp innebär alltså att kunna vädra sina känslor och samtidigt få ta emot olika stödjande känslouttryck och därmed kan dessa samtal då sägas vara en plattform för detta. Det

⁷⁸ Lee & Brotman (2011), s. 261.

icke-verbala språket framgår inte i intervjumaterialet och kan möjligtvis vara svårt att utläsa. Det är mindre synligt än exempelvis stöd genom aktiviteter. Dock finns bevis på att samtalen kan handla om personens känslor.

//...Det märker vi ofta ,dom har ofta svårt att sätta ord på sina känslor och vi möter många, folk från olika länder...//

Det emotionella stödet och dess betydelse har visat i väldigt låg grad inom tidigare studier, kanske eftersom det inte är lika synligt som vissa andra stödtyper. Det är dock överraskande då betydelsen av detta stöd för att hantera minnen och erfarenheter framkommer som centralt.

4.2.6 Vägledning mot svårigheter: En viktig stödform för målgruppen

Rådgivande (vägledande) stöd tar sig i uttryck inom verksamheter genom juridiskt sådant, men även att ge information om hur en person kan gå tillväga gällande andra basala företeelser i en persons liv, exempelvis att söka arbete. De centrala delarna är alltså att ge olika möjligheter eller alternativ hur en person kan hantera sin asylprocess (därmed den juridiska koppling) men även hur individen exempelvis kan bete sig när hen söker arbete.

//...ja, om man nu går på en intervju hur ska han liksom, hur ska man, vilka svar ska man svara på eller hur ska man svara....//

//...sedan har vi samarbete med en jurist här i stan som också engagera sig och kommer hit till oss och deltar på dom här cafékvällarna så att dom kan ställa frågor till henne och...//

Det vägledande stödet har inte tagits upp och fokuserats på i någon hög grad i tidigare studier. Det kan dock i viss mån sägas vara en fråga om hur vägledande definieras. Att information ges till deltagarna i sig kan mer definieras som en resurs, men om mer ingående stöd ges hur personer kan använda denna information, så rör det sig alltmer mot ett vägledande stöd. Således finns det precis som för emotionellt stöd svårigheter att utläsa stödet, då det är mer abstrakt.

4.3 Behov

Först och främst är det lämpligt att identifiera vad för slags behov som existerar för målgruppen. Innan detta kan det dock vara viktigt att ta upp två viktiga aspekter som har framkommit i materialet och som det är viktigt att vara medveten om när fokus ligger på

denna målgrupp och dess behov. Den första av dessa har endast tagits upp av en intervjuperson men ses ändå som relevant, då det i viss mån möjligen även kan gälla för andra verksamheter. Där framlyfts olika svårigheter att få information om specifika behov från målgruppen, vilket kan bero på exempelvis blyghet och kommunikationssvårigheter. Den andra aspekten berör hur dessa specifika behov ofta i hög grad kan variera inom målgruppen exempelvis beroende på personers ålder, integration i samhället, vilken fas asylprocessen personen befinner sig i och att hbtq är ett relativt brett spektra.

4.3.1 Träffpunkten: Frizonen för målgruppen

Målgruppen är i behov av en träffpunkt som då fungerar som en frizon. På denna plats kan personer vara mer öppna, träffa andra med liknande erfarenheter och känna sig mer trygga än andra platser. Här betonas alltså det gemensamma stödet, eller nätverkstödet. Som nämnts tidigare kan även en bekräftelse (feedback) på sitt handlande eller situation även möjligtvis kopplas till detta behov. Bakgrunden till behovet kan vara dels utsatthet på andra platser, medan för andra att utöka sin sociala sfär. Att denna plats kan ses som en frizon tyder på att andra platser som målgruppen befinner sig kan upplevas som mindre trygga. Detta kan förklaras genom att det övriga samhället i hög grad är kopplade till heteronormativa föreställningar. Uppfyller en person inte dessa normer kan det vara svårt att vara öppen då heteronormativitet kan bidra till negativa konsekvenser, likt homofobiska uttryck. En viktig plats är där målgruppen är bosatt, vilket ofta utgör asylboenden. Detta är i sin tur sammankopplat med behovet av en träffpunkt och kommer att tas upp nedan.

//. ...Uttrycker ganska starkt att det här är den enda platsen dom kan träffas och vara sig själva och riktigt andas ut medan andra säger att det är en bra som att komma en gång i månaden och hänger och då är det gött...//

Behovet av en träffpunkt är det som kan utläsas som det mest centrala för målgruppen inom tidigare studier och är således inte helt överraskande. Att det beror delvis på brister av sociala sammanhang kan även utläsas mellan raderna från dessa studier. Kopplingen mellan utsattheten på andra platser i samhället har dock visats i låg grad tidigare.

4.3.2 Boende: En fråga om utsatthet

Behov som i hög grad utkristalliserar sig för målgruppen är kopplade till boendet. Som tidigare nämnts är det vanligt att personer ur målgruppen är bosatta i asylboenden eller förläggningar, upprättade av Migrationsverket. Dessa platser uppges målgruppen inte kunna

känna sig trygga, kunna vara sig själva exempelvis. Utsatthet är ett ledord när situationen på boenden beskrivs, även om det också finns personer som upplevs trivas där. Behovet av specifika boenden för just nyanlända hbtq-personer, alltså målgruppen, är därför centralt. Där ska i motsats mot nuvarande boenden mer trygghet kunna upplevas. Dessa typer av boenden är en realitet i grannlandet Danmark, vilket kan ses i tidigare nämnda rapport av undertecknad.⁷⁹ Som kan ses är detta behov i hög grad kopplat till myndigheter då Migrationsverket ansvarar för boenden. Det är också denna myndighet som har möjligheten att genomföra förändringar i koppling till detta behov. För detta behov är heteronormativiet ett viktigt inslag då personer på grund av deras sexuella läggning eller könsidentitet inte känner trygghet på denna plats. Det kan förklaras genom att dessa normer begränsar målgruppen att leva som de behagar. Skulle dessa boenden setts som platser där målgruppen generellt kan leva och må bra är det föga troligt att behovet av specifika boenden för målgruppen skulle tryckts på i samma mån. Minskad trygghet på boenden kan, som tidigare nämnts, också bidra till behovet av en träffpunkt.

//...Ett boende där hbtq-personer kan leva själva och må bra utan att behöva gömma sig eller vara, bli rädda hela tiden. När de är på asylboende, dom är annan, inte sånna personer som de är hos oss, du förstår vad jag menar, de försöker skydda sig ja. Ja dom är bara, så fort dom kommer hem, dom är andra personer. Dom är inte samma personer. Så det skulle vara bra för dom också...//

Bland annat har Lee och Brotman nämnt att diskriminering riktad mot målgruppen på asylboenden eller liknande förekommer.⁸⁰ Däremot har det inte gått in på mer i detalj, eller som en bakgrund till ett behov. Att målgruppen behöver ständigt skydda sig och till viss del inte kan leva som de vill är delar som i hög mån visar behovet av både träffpunkter och specifika hbtq-boenden.

4.3.3 Kontakt med myndigheter: Hur ska jag svara?

Olika kontakter med myndigheter (främst Migrationsverket) är ett inslag i målgruppens liv och det finns behov för målgruppen att få stöd med detta. Kontakt i dessa fall handlar främst om hur en bör gå tillväga eller bör uppträda i kontakten med myndigheter. Gällande Migrationsverket handlar det exempelvis hur en kan svara på frågor. Där är det vägledande (kognitiva) stödet i fokus. Det finns alltså ett behov att förbereda sig så gott som möjligt inför kontakten med myndigheten. Det finns även exempel på ett behov vilket innebär att

⁷⁹ Stenman (2015), s. 12-14.

⁸⁰ Lee & Brotman (2011), s. 257.

representanter från verksamheten närvarar som stöd på plats när samtal förs med myndighetspersoner. Något sammankopplat till dessa behov är även att personer i målgruppen kan inneha sämre attityder till Migrationsverket eller myndigheter generellt. Dessa har sin grund dels i bemötandet av myndigheter i Sverige, men också i tidigare bemötande i hemlandet. Som tidigare har visats är statligt förtryck och förföljelse av hbtq-personer förekommande i ett antal länder. Dessa delar skapar därmed behov av stöd när personer exempelvis ska redogöra för sin sexuella läggning inför Migrationsverket.

//...Ja, jag tänkte på en ung kille som kom från Afghanistan som vi har hjälpt under en period och varit väldigt pressad av migrationsverket, ställer väldigt konstiga frågor, dom ställer och han ska kunna redogöra för sina känslor, och det har varit jättetufft för den killen att ja...Och det ja, han hade verkligen behov av vårt stöd genom dom här och hjälpa skriva brev och allting sånt där. Man skulle sitta och bevisa nästan som i en rättegång att den var gay då...//

Heteronormativitet tar sig nu i uttryck genom det grundläggande antagandet att alla människor är heterosexuella. Därmed måste personer som inte uppfyller denna norm bevisa det extra mycket. Det visas även att Migrationsverket inte tar hänsyn till de uttryck heteronormativitet ibland tagit i personers hemländer, genom kriminalisering och förföljelse.

//...Och det var någon som fått frågan vad hans mamma sa när han var homosexuell. Ja, men det hade han ju aldrig kunnat berätta för att han levde i ett land med dödsstraff. Det är så himla, man kanske måste ställa frågan men man kan göra det på så olika sätt...//

Inom tidigare studier kan det inte utläsas att detta behov har framkommit i någon högre utsträckning. Svårigheterna som framställs och i koppling till behov av stöd med dessa delar, kan sägas vara nytt, åtminstone i relation till de studierna undertecknad tagit del av.

4.3.4 Andra förekommande behov

Utöver de tre centrala behoven som kan ses ovan framgår även andra behov. Något som framställs sällan är behovet att ”komma ut”. Möjligtvis är detta så självklart att det inte nämns av andra intervjupersoner. Som tidigare visats kan det vara viktigt i kontakten med myndigheter att vara öppen om sig själv. Värt att notera är att detta uttryck kan i sig kopplas till heteronormativitet då grundantagandet är att människor är heterosexuella, och har personer en annan sexuell läggning eller könsidentitet som bryter mot detta så ska hen ”komma ut”.

//...Ja, det är ju oftast det vi upplever att dom behöver är att få kontakt med likasinnade och hjälp med sin komma ut-process, det märker vi ofta....//

Behov av information och kunskap som är relevant för målgruppens situation är något som förekommer. Exempel är då att inneha kunskap om rättigheter, möjligheter, normer i Sverige, men även mer specifikt i den staden personer är bosatta. Det kan i sin tur kopplas till instrumentellt stöd då information i detta fall är en resurs som bidrar till att målgruppen kan genomföra något. Dessa behov kan sammankopplas till heteronormativitet genom att personerna behöver få kunskap om vilka uttryck dessa normer kan ta i Sverige. Exempelvis kan inte myndigheter lagligt diskriminera hbtq-personer i landet, men heteronormativitet kan ändå ta sig uttryck i homofobi eller hatbrott. Som tidigare nämnt är behovet om att motta stöd genom att viktig information ges, något som framkommit i tidigare studier.

//...Men också att de behöver veta hur staden är: vart kan man gå, kan man gå hand i hand, kan man träffa nån, finns det klubbar att gå till, vilka rättigheter har jag. Det är väldigt många som inte vet, vissa vet inte ens att det i Sverige är olagligt att diskriminera hbtq-personer och att man har olika rättigheter. Och det tycker, det tänker jag är jätteviktigt och att det är ett stort behov...//

Behov att komma i samtal förekommer även och där nämns just att individer ska kunna diskutera om mer privata företeelser. Som tidigare nämnts kan detta kopplas till både feedback och emotionellt stöd. Rimligtvis kan flykten, livet i Sverige och kontakten med Migrationsverket vara vanliga samtalsämnen och kan då kopplas till heteronormativitet. Samtalsämnena gås dock inte in på i detalj, därför är det mer av ett antagande. I den tidigare forskningen är samtalsstöd inte vanligt förekommande, vilket kan bero på att specifika behov inte fokuserats på i någon vidare utsträckning.

Det finns även behov som inte kan kopplas till heteronormativitet och som troligtvis berör nyanlända personer mer generellt. Med det menas exempelvis behov av undervisning i svenska och att hitta ett arbete. Möjligtvis kan det vara så att olika behov inte nämns då det tidigare tagits upp i intervjuerna under verksamheternas utformning, eller anses som alldeles självklart. Denna aspekt kan vara viktig att visa en medvetenhet inför.

4.4 Verksamheten och livet

4.4.1 Verksamheterna: Ett positivt inslag i målgruppens liv

Bland intervjupersonerna är det ingen som menar på att verksamheten kan ha en negativ påverkan på målgruppen utan de aspekter som tas upp kan i princip kopplas till positiv påverkan på individer. Att personer som arbetar med målgruppen skulle framställa sina verksamheter på ett negativt sätt är dock inte troligt, och därför är det viktigt att vara medveten om att sådana eventuella delar kan utelämnas. För vissa intervjupersoner ges dock mer försiktiga svar, vilket kan vara viktiga att belysa. Verksamheten menas då alltså bli ett viktigt inslag i personers liv och även kan bidra till att hen exempelvis klarar av att genomföra något, men att det är ibland svårt att avgöra på vilket sätt stödet bidrar. Stödets inverkan på personer inom målgruppen beror även på hur personer vill delta.

//...Nu håller han ju på, på egen hand och söker jobb. Så att några gånger vi pratat om hur man skulle göra si och sådär. Där jag trodde att han skulle, att han ville att jag skulle vara med och faktiskt hjälpa honom. Men han ville bara ha stödet innan så nu håller han på själv. Det kanske han skulle gjort ändå, nu ska jag liksom inte höja mig själv till skyarna för något jag själv eventuellt har gjort...//

//...Det blir ju som en ny familj...om man vill det...//

Som kan ses ovan är det både det vägledande (kognitiva) stödet som sätts i fokus i det första citatet då personen tidigare fått råd om valmöjligheter medan för det andra citatet är rimligt att tolkas som att nätverksstödet är det centrala. Eftersom verksamheten lyfts upp som ”en familj” är troligen de mer gemensamma träffarna och aktiviteterna det som syftas på.

I relation till tidigare studier har som tidigare nämnts mer negativa delar inom verksamheterna även framkommit. Dessa eventuella utmaningar inom verksamheterna har dock inte framkommit i min studie. Det kan, som tidigare nämnts, troligtvis bero på att intervjupersonerna är ansvariga eller delaktiga inom verksamheterna. Om exempelvis verksamheten skulle upplevas som exkluderande för transpersoner är svårt att utläsa på grund av bristfällig statistik hos myndigheter, men även på grund av att verksamheter inte gör sådan statistik. Dock ska även noteras att tidigare forskning även i hög grad lyfter fram att verksamheter gett generellt positiva påverkan på målgruppens livschanser. I den mån liknar studiens resultat det som tidigare redan visats.

Det finns även de som lyfter fram verksamheten som en extremt viktig del i målgruppens liv. Där framstår verksamheten som en oerhört viktig punkt där personer kan finna ro och må bra. Även här kan det gemensamma nätverksstödet utläsas.

//...Alltså det påverkar på alla sätten. Man ser ju att dom saknar ju den dagen det är träff, dom kommer tidigare än dom kan komma. Det är mycket, det är deras liv...//

4.4.2 Ökat självförtroende hos målgruppen: En effekt av verksamheterna

Verksamheterna har gett individer i målgruppen ökat självförtroende jämfört med när de först kom i kontakt med dessa. Det tar sitt uttryck i hur personer tar mer plats socialt och jämförs med hur det var tidigare då personer var blyga och inte deltog i verksamheten på samma sätt. Personerna ses alltså som stärkta av det stödet de fått under tiden hos organisationerna.

//...Dom flesta som kommer vågar inte ens prata, dom flesta har börjat komma på bakvägen när de kommer på RFSL. Nu dom går in på framsidan stolt, och vågar prata och snacka och öppnar sig och pratar med varandra...//

Något som sticker ut är en organisation som har en tanke på att målgruppen i framtiden ska själva kunna engagera sig i verksamheten. Det betyder alltså personer kan bidra till att stötta andra individer inom målgruppen och som är i liknande situation som de själva har erfarenheter av.

//..Att det blir att dom själva kommer att styra i det, för det, det är också det där med att bygga självförtroende att de kommer klara av att göra det själva, kan dom göra det själva så kan vi växa mer och...//

4.4.3 Mötesplatsen: En plats där målgruppen kan må bra

Målgruppen framställs kunna må bättre när de kommer till verksamheten och tar del av denna. Verksamheten blir en trygg plats där personer kan vara mer öppna, och också känna mer glädje. De stödtyper som kan utläsas vara betydande gällande välmående är nätverksstödet, samtalsstöd (där möjligtvis både feedback och emotionellt stöd kan ges) och svenskundervisning, som kan ses som en typ av instrumentellt stöd. Indirekt blir då övriga platser (främst asylboendet) något av en motpol till detta, eller åtminstone platser där en inte kan känna samma form av trygghet och glädje, vilket har nämnts tidigare.

//...Mm, ja det märker jag verkligen. För många är det här det enda dom gör på hela veckan och då kan det bli så där "jag har väntat hela veckan för att få se ditt leende" åh det är ju helt fantastiskt och jättefint men det är också helt fruktansvärt, faktiskt. Men, jo men för väldigt många är det väldigt viktigt att komma till newcomers eller att komma i stödsamtal och jag tänker att det är inte så konstigt om man, många bor ju på asylboenden, där kan man kanske inte vara öppen eller vågar vara öppen av olika anledningar och då är det klart att det blir jättestort att kunna vara öppen nåstans....//

4.4.4 Asylprocessen: Positiv påverkan från verksamheterna

Ett annat sätt som verksamheten påverkar målgruppen är i koppling till asylprocessen som för många kan konstateras är en viktig del i livet. Verksamheternas påverkande i detta fall handlar om att bidra med olika typer av stöd som underlättar livet och bidrar positivt till asylfallet under denna process. Här kan det instrumentella stödet identifieras då det beskrivs som ett indirekt stöd som verksamheterna genomför genom kontakt med olika samhällsinstitutioner eller aktörer.

//...Mm, ja men både och tror jag. Delvis kan vi vara ett väldigt praktiskt hjälpmedel, berätta om rättigheter och hjälpa till rent praktiskt. Vi skriver (⁸¹) när det behövs, vi skriver intyg och asså sånna saker. Åh, vi pratar med advokater när advokaterna gör konstiga saker och vi pratar med migrationsverket om vi behöver det...//

Något som möjligen kan ses som överraskande är på vilket sätt verksamheten hos en organisation möjligen har kunnat påverka utfallet av asylfall.

//...en annan sak som är jätteviktig- varje hbtq-person som är med i newcomersgrupp, som har kontakt med newcomers, som har gått på intervju på migrationsverket, deras ärende har gått så fort. Det har, resultatet har blivit bara bra hela tiden. ...//

4.4.5 Verksamheterna: En ingång till samhället

Verksamheterna fungerar även som en plattform för att få en ingång till hbtq-communityt och samhället i stort. Med detta menas mer konkret att ta del av vad den staden personer ur målgruppen är bosatta i har att erbjuda och att kunna bidra positivt till det svenska samhället.

//...Ja, det tror jag ju. Väldigt många i alla fall. Det skulle varit svårt för dom att få en start här utan Newcomers-gruppen...//

⁸¹ Denna symbol betecknar när ett ord inte kunnat registreras av undertecknad från bandspelaren.

I relation till tidigare studier har resultat som visar på ökat självförtroende och välmående inte specifikt tidigare framställts. Studiens resultat visar därmed mer detaljerat vad som möjligtvis delvis kan ses som effekter av ett socialt sammanhang. Men även påverkan som bidrar till målgruppen i asylprocessen eller för att komma in i samhället har i hög mån inte framställts tidigare, och är därför relativt nytt.

5. Slutdiskussion

I denna diskussion ska jag först ge ett sammanfattande och konkret svar på mina forskningsfrågor. Därefter kommer studiens implikationer redovisas och slutligen kommer förslag på vidare forskning presenteras.

5.1 Vilket stöd erbjuder organisationerna målgruppen och hur kan det förstås utifrån Hedins teoretiska stödkategorier?

Verksamheternas stöd är mångfacetterade och uppdelade i många olika sorter. Alla teoretiska stödkategorier kan relateras till verksamheterna. En stödjande del av en verksamhet, likt den sociala mötesplatsen, kan fylla flera stödtyper (feedback och nätverksstöd). För vissa stödtyper finns svårigheter att avläsa vad för stöd som kan relateras till dessa. Hur bör exempelvis stöd som står i direkt koppling till vardagliga företeelser definieras? Vad innebär vardagligt i denna kontext? Trots dessa frågor tycker jag att kategorierna kunnat användas på ett förtjänstfullt sätt. En skillnad existerar även genom att utläsa mer synligt stöd (alltså exempelvis träffar och aktiviteter) i motsats till mer abstrakt stöd (som inriktar sig på bekräftelse eller känslor). För de senare stödtyperna kan dock utläsas genom att se på verksamheternas aktiviteter rent logiskt. Exempelvis genom att personer ur målgruppen får träffa andra i liknande situation och motta positiva reaktioner medför det således en bekräftelse. Stödet som kategoriseras som nätverksstöd (en social mötesplats) är det mest centrala för verksamheterna generellt. Det kan även uppfyllas i hög grad. Praktiskt och instrumentellt i vardagen är även i hög grad betydande för verksamheterna, men dess användbarhet beror i hög grad på hur självständiga deltagarna är samt deras språkkunskaper. Stöd som passar in i dessa kategorier framstår som något verksamheterna kan täcka. Det vägledande stödet är en mycket viktig del i verksamheterna generellt, då det främst riktar sig på juridisk och asylprocessen. Det övriga vägledande stödet framstår dock som en form av extra stöd, som inte alla är i behov av. Liknande drag kan ses för stödtyperna feedback och emotionellt stöd. I individuell form för dessa sorters stöd existerar brister hos en del verksamheter rörande resurser (och därmed stödet), genom att professionell kurativ verksamhet inte kan ges.

5.2 Vilka behov uppfattas finnas hos målgruppen och hur kan dessa förstås utifrån begreppet heteronormativitet? På vilka sätt är myndigheter bidragande till dessa behov?

Målgruppens tre centrala behov inriktar sig på en social mötesplats, situationen på boendet och olika kontakter med myndigheter. Dessa kan dock variera inom målgruppen. Behovens

grund kan dock kopplas till olika uttryck för heteronormativitet. Behovet av en mötesplats och av ett specifikt hbtq-boende är i hög grad sammanhängande. Här tar sig heteronormativitet i uttryck genom en utsatthet för målgruppen (både på boenden och i övriga samhället). Personer har inte möjligheten att känna trygghet då heteronormativa uttryck som diskriminering eller homofobi kan förekomma i den miljön de rör sig. Målgruppen är även i stort behov av vägledande stöd inför stundande viktiga kontakter med Migrationsverket. Heteronormativitet tar sig exempelvis i uttryck här genom en stark tro på normen. Med det menas att alla människor är heterosexuella tills det motbevisats. Övriga behov finns av samtalsstöd, viktig information och att kunna vara öppen (vilket i sig hör ihop med kontakten med myndigheter). Dessa är tätt sammankopplade med heteronormativa uttryck. Som kan ses är myndigheter en gemensam och återkommande nämnare för de flesta behoven (och för alla de tre mest centrala). Myndigheter befäster även heteronormativitet genom deras bemötande och handlande.

5.3 Hur uppfattas organisationerna ha påverkat målgruppens livschanser efter ankomsten till Sverige?

Generellt uppfattas organisationerna ha påverkat målgruppens livschanser positivt. De stödtyper som kan utläsas i koppling till detta är det vägledande stödet, men även nätverksstödet. Som kan ses från de tidigare forskningsfrågorna är nätverksstödet (med den sociala mötesplatsen och aktiviteter) centralt förekommande både som stödtyp och behov. Det är därmed logiskt att framhäva denna stödforms betydelse extra mycket för verksamheternas påverkan på målgruppens livschanser. Mer specifikt spelar verksamheterna en stor roll i koppling till ökat självförtroende, ökat välmående, i relation till asylprocessen och slutligen som en länk till samhället. Även för dessa delar kan nätverkstödet utläsas spela en central roll, men även andra stödtyper (exempelvis instrumentellt stöd). Dessa delar är som synes vitala delar i målgruppens liv och därmed även för deras livschanser. Självförtroende och välmående kan ses som grundläggande för att kunna genomföra något eller hantera svårigheter. Att verksamheterna eventuellt bidrar till att en person i målgruppen får stanna i Sverige, är även det centralt för livschanserna. Slutligen för att fungera i samhället kan olika ingångar eller länkar ses som förtjänstfulla. Det kan därmed vara svårt att utvecklas i samhället om en person inte har någon slags ingång.

5.4 Potentiella implikationer

Studiens resultat kan delvis ha praktiska implikationer för verksamheter som arbetar med målgruppen. Genom att ta del av olika erfarenheter att arbeta för målgruppen och hur det kan genomföras kan ansvariga som arbetar med målgruppen inspireras. Det kan i sin tur bidra till att verksamheterna utvecklas. Genom studien kan även behov komma upp till ytan som möjligtvis inte varit aktuella på samma sätt i den egna verksamheten. Den belyser även i hög grad verksamheternas samhällsnytta och betydande roll för målgruppen. Det är även möjligt att även inkludera andra typer av flyktingorganisationer i detta resonemang. Alltså olika organisationers plats i biståndet av nyanlända till Sverige, och möjligtvis även Europa.

Studien påvisar även hur denna grupp ställs inför särskilda svårigheter. Den kan därmed ses som ett bidrag för att denna målgrupps situation lyfts upp och problematiseras i högre grad. Den kan även ses som en viss uppmaning att de aktörer (som synes av resultatet främst myndigheter) som har möjligheten att påverka dessa förhållanden åtminstone utvärderar rimliga åtgärder.

Denna studie bidrar även till att utmana eventuella stereotypiseringar om nyanlända som en homogen grupp med liknande behov. Den belyser istället på vilka sätt dessa kan variera bland nyanlända generellt, men även inom subgrupper likt studiens målgrupp. Dessa skillnader gällande behov och svårigheter kan möjligtvis vara svår att få grepp om i en liknande kvantitativ undersökning. Möjligtvis kan resultatet även sättas i relation med andra nyanlända grupper som på olika sätt bryter mot centrala samhällsnormer, och vad det kan skapa för utmaningar och behov.

Resultatet identifierar även samhällsbrister i hanterandet och bemötandet av denna målgrupp. En intressant aspekt är att svårigheter i koppling till myndigheter är centralt både i hemlandet och i mottagarlandet. Heteronormativitet är alltså närvarande på båda dessa platser även om de tar sig olika uttryck. Dessa verksamheter får alltså på ett sätt fylla dessa luckor som samhället i övrigt inte lyckas täcka in. För många nyanlända är det troligtvis viktigt att integreras i samhället och att hitta ett arbete med mera. Verksamheterna kan ses som bidragande i denna process i att få en ingång till det nya landet.

Likt tidigare studier är generell positiv påverkan av dessa typer av verksamheter centralt, men också svårigheter i koppling till migrationsmyndigheter. Det som särskiljer denna studie är

dock bland annat att verksamheters stödfunktioner tydligt kategoriseras teoretiskt. Den ger också i högre utsträckning mer ingående kunskap om hur verksamheterna kan påverka individers självförtroende och välmående. Framförallt belyser den målgruppens situation och verksamheters funktioner i en helt annan geografisk kontext än för de flesta tidigare studier. Förhoppningen är även att studiens resultat kan påvisa betydelsen att studera dessa verksamheter inom migrationsforskningen. Detta genom att studien visar vilken betydelse organisationer kan inneha i denna process, att fly från ett land på grund av hbtq-relaterade förföljelser.

Resultatet bör även sättas i relation till den metod som använts till studien. Eftersom intervjuer har genomförts med personer som arbetar med målgruppen så kan möjligen nyanserade attityder gentemot myndigheter komma i fokus i högre grad. På samma sätt kan eventuellt utmanande aspekter i koppling till verksamheterna undanhållas.

5.5 Förslag på vidare forskning

För att få en bredare förståelse av verksamheterna och dess stödfunktioner, men också målgruppens behov är ett brukarperspektiv även att föredra. Med det menas alltså att målgruppen bör få sin röst hörd. Det kan alltså finnas en problematik att andra personer ska föra målgruppen talan. Genom att fokusera på målgruppens upplevelser kan andra eventuella brister inom organisationerna, myndigheter eller samhället belysas. Som tidigare beskrivits finner personer som arbetar med målgruppen stundtals svårigheter att få fram olika behov eller åsikter. Denna svårighet är i sig ett argument för att målgruppens upplevelser bör studeras mer direkt.

Då utgångsläget för denna uppsats var att intervjua nyanlända hbtq-personer (och inte de som arbetar med denna målgrupp) måste frågan ställas: Varför fick jag inte tag i mer personer ur målgruppen? Forskaren Hans Swärd menar att det kan det finnas specifik problematik när forskaren ämnar rekrytera individer inom en utsatt grupp. Med detta menas främst svårigheter att få kontakt med individer och få kunskap om populationens storlek.⁸² Dessa delar tycks vara relevanta även för mitt fall. När jag utgick från att intervjua nyanlända hbtq-personer var organisationerna den länken som var nödvändig för att nå dessa personer. Detta eftersom många troligtvis inte vågar leva öppet på asylboenden. Eftersom studien (i ett första läge)

⁸² Swärd, Hans (1999) "Att forska om utsatta" *Socialvetenskaplig tidskrift*, (2):172-183, s.178-180.

riktade sig mot personer som faktiskt deltagit i någon verksamhet, var det även på det sättet lämpligt att gå igenom organisationerna. Det kan tänkas att de ansvariga inte vill se sin verksamhet kritiserad, tvekade om undertecknad är pålitlig som forskare och att hantera känsliga uppgifter eller något annat. Erfarenheter som kan dras av den anonyma intervjun som genomfördes med en person ur målgruppen är flera. Dels blev kommunikationsmissar ett vanligt inslag då personen ibland hade svårt att förstå undertecknads frågor. Det fanns även svårigheter för intervjupersonen att prata om sin situation då hen varit med om hemska företeelser tidigare i sitt liv. Dessa erfarenheter är något som kan vara gynnsamma att ta med sig inför framtida forskning med målgruppen.

Det rekommenderas även att bredare studier i Europa genomförs för att se vad som är mer specifikt i en sådan geografisk kontext. På vilket sätt påverkar andra förutsättningar än de som gäller i främst Kanada och USA? Med förutsättningar menas hur samhället är uppbyggt, vilka normer som är starka med mera. Finns det likheter i stödfunktioner, behov och samhällsbrister relaterade till målgruppen i olika delar av Europa, exempelvis i Nordeuropa, medelhavsländerna eller Centraleuropa.

Det är även viktigt att studera den huvudsakliga grunden till problematiken som finns för den här målgruppen vilket är olika begränsande normer. Exempelvis, kan Migrationsverkets arbetssätt studeras genom normkritisk analys?

Referenslista

Ambjörnsson, Fanny. (2006) *Vad är queer?* Stockholm: Natur och Kultur.

Andersson, Mathilda. (2014) ”Vitaly ska utvisas trots risk för tortyr”. *Fria tidningen*. Hämtad 2016-01-06, <http://www.fria.nu/artikel/116282>.

Ascenio, Marysol & Acosta, Katie. (2009) “Migration, Gender Conformity, and Social Mobility Among Puerto Rican Sexual minorities”. *Sexuality research and social policy*, 6 (3): 34-43. Doi: Saknas.

Binnie, J. (1997) “Invisible Europeans: sexual citizenship in the New Europe.” *Environment and planning*, 29: 237-248. Doi: saknas.

Breton, Margot. (2000) “The relevance of the structural approach to group work with immigrant and refugee women”. *Social work with groups*, 22 (2-3): 11-29. Doi: http://dx.doi.org/10.1300/J009v22n02_03

Butler, Judith. (2007) *Genustrubbel*. Översättning av Suzanne Almqvist. Göteborg: Bokförlaget Daidalos.

De los Reyes, Paulina & Mulinari, Diana. (2005) *Intersektionalitet: Kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap*. Stockholm :Liber.

Deacon, Zermarie & Sullivan, Chris. (2009) “Responding to the Complex and Gendered Needs of Refugee Women”. *Journal of woman and social work*, 24 (3):272-284. Doi: 10.1177/0886109909337401

Hedin, Ulla-Carin. (1994). *Socialt stöd på arbetsplatsen vid sjukdom (Social support at the workplace in the event of illness)*. (Doktorsavhandling, vid Institutionen för socialt arbete). Göteborg: Göteborgs universitet. Ej tillgänglig online.

ILGA Europe (2015) *Rainbow Europe 2015*. Hämtad 2016-01-03, från <http://www.ilga-europe.org/resources/rainbow-europe/2015>

ILGA (2015). *The Lesbian, Gay and Bisexual map of world laws*. Hämtad 2015-12-09, från http://old.ilga.org/Statehomophobia/ILGA_WorldMap_2015_ENG.pdf

Jansen, Sabine & Spijkerboer Thomas. (2011) *Fleeing homophobia*. Amsterdam: COC Nederländerna & Vrije Universitet.

Lee, Edward Ou Jin & Brotman, Shari. (2011) "Identity, refugeness, belonging: Experiences of sexual minority refugees in Canada". *Canadian review of sociology*, 48 (3):241-274. Doi: saknas

Lee, Edward Ou Jin & Brotman, Shari. (2013) "SPEAK OUT! Structural Intersectionality and Anti-Oppressive practice with LGBTQ refugees in Canada". *Canadian social work review*, 30 (2):157-183. Doi: saknas

Lidstone, Robert (2006) *Refugee queerings: Sexuality, identity and place in the Canadian refugee determination*. (Master Thesis). Burnaby: Department of Geography, Simon Fraser University. Tillgänglig: <http://summit.sfu.ca/item/2415>

Luibéid, Eithne & Cantú, Lionel Jr. (2005) *Queer migrations: Sexuality, U.S. citizenship, and border crossings*. Minneapolis, London: University of Minnesota press.

Meezan, William & Martin, James I. (Eds.) (2009) *Handbook of research with Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender populations*. New York & London: Taylor & Francis Group, Routledge.

Munro, Lauren, Travers, Robb, John St., Alex, Klein, Kate, Hunter, Heather, Brennan, David & Brett, Chavisa (2013) "A bed of roses?:exploring the experiences of LGBT Newcomer youth who migrate to Toronto". *Ethnicity and inequalities in health and social care*, 6 (4): 137-150. Doi: <http://dx.doi.org/10.1108/EIHSC-09-2013-0018>

Murray, David A.B. (2011) "Becoming queer here: Integration and adaptation experiences of sexual minority refugees in Toronto". *Refuge*, 28 (2): 127-135. Doi: Saknas. Tillgänglig: <http://refuge.journals.yorku.ca/index.php/refuge/article/view/36504>

Murray, David A. B. (2014) "Real queer:"Authentic" LGBT refugee claimants and homonationalism in the Canadian refugee system". *Anthropologica*, 56 (1):21-32. Doi:10.1353/ant.2014.0027

Platts-Fowler, Deborah & Robinson, David. (2015) "A place for integration: Refugee experiences in two English cities". *POPULATION, SPACE AND PLACE*, 21:476-491. Doi: 10.1002/psp.1928

Rank, Lorrie. (2010) "Gays and Lesbians in the U.S. Immigration Process". *Peace Review*, 14 (4): 373-377. Doi: <http://dx.doi.org/10.1080/1040265022000039141>

Rosenberg, Tiina. (2014) *Queerfeministisk agenda*. Stockholm: Atlas.

Regeringens webbplats om mänskliga rättigheter (2015) *Europeiska unionen*. Hämtad 2016-01-03, från <http://www.manskligarattigheter.se/sv/vem-gor-vad/europeiska-unionen>

RFSL Göteborg (2015) *Newcomers*. Hämtad 2016-01-03, från <http://www.rfsl.se/goteborg/?p=6362>

Russel, Mary N. & White, Bonnie. (2008) "Practice with immigrants and refugees". *Journal of ethnic and cultural diversity in social work*, 9 (3-4): 73-92. Doi: http://dx.doi.org/10.1300/J051v09n03_04

Russel, Mary Nomme & White, Bonnie. (2010) "Social worker and immigrant client experiences in multicultural service provision: Educational implications." *Social work education*, 21 (6):635-650. Doi: <http://dx.doi.org/10.1080/0261547022000026355>

Rönmark, Lars. (1999) *Fallna löv: Om coping vid förlust av små barn*. (Doktorsavhandling, skriftserien vid Institutionen för socialt arbete, nr. 1999:8). Floda: Zenon Förlag. Ej tillgänglig online.

Skårner, Anette. (2001) *Skilda världar? En studie om narkotikamissbrukares sociala relationer och sociala nätverk*. (Doktorsavhandling, skriftserien vid Institutionen för socialt arbete, nr. 2001:5). Göteborg: Göteborgs universitet. Tillgänglig:

<https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/15466>

Starrin, Bengt (1994) ”Om distinktion kvalitativ-kvantitativ i social forskning” i Starrin, Bengt & Svensson, Per-Gunnar (Red.) *Kvalitativ metod och vetenskapsteori* (s. 11-39). Lund: Studentlitteratur.

Stenman, Sebastian. (2015) *Kartläggning av Newcomers-verksamheter i Europa*. Göteborg: RFSL Göteborg. Ges på begäran.

Swärd, Hans (1999) ”Att forska om utsatta”. *Socialvetenskaplig tidskrift*, (2):172-183. Doi: saknas. Tillgänglig:

<http://svt.forsa.nu/Documents/Forsa/Documents/Socialvetenskaplig%20tidskrift/Artiklar/1999/Att%20forska%20om%20utsatta%20av%20Hans%20Sw%C3%A4rd.PDF>

Tiven, Rachel B, & Neilson, Victoria (2009) “Working with Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender immigrants”, in Chang-Muy, Frenando & P.Congress, Elaine (Eds.) *Social work with immigrants and refugees: Legal issues, clinical skills and advocacy* (s.257-275). New York: Springer publishing company.

Trost, Jan (2010) *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.

Vaux, Alan. (1988) *Social support: Theory, research and intervention*. New York: Praeger publishers.

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm : Vetenskapsrådet.

Widerberg, Karin (2002) *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.

Yin, Robert K. Översättning av Retzlaff Joachim. (2013) *Kvalitativ forskning från start till mål*. Lund: Studentlitteratur.

Bilagor

Begreppsförklaringar

Hbtq är ett paraplybegrepp som står för homosexuella, bisexuella, transpersoner och andra personer med queera uttryck eller identiteter. Det finns många olika förkortningar som används dock. Ovan nämnda begrepp har valts eftersom det är vanligast förekommande i svensk kontext och används av den nationella hbtq-organisationen RFSL. Motsvarande begrepp på engelska förkortas LGBTQ.

Målgruppen i denna studie identifierar sig som hbtq och är på något sätt nyanlända i Europa. Detta innebär de som är flyktingar, migranter, asylsökande eller andra invandrare. I studien kommer detta ord eller eventuellt ”nyanlända hbtq-personer” att användas för ett inkluderande tillvägagångssätt.

Organisationer eller verksamheter innebär de som riktar sig specifikt mot målgruppen och erbjuder något slags stöd.

Intervjuguide

Inledande frågor

Vad heter du?

Hur gammal är du?

Arbetar du som anställd eller är ideellt engagerad?

Hur länge har du arbetat med verksamheten?

Organisationens verksamhet

Vad tycker du att denna målgrupp specifikt behöver?

Vad för aktiviteter arrangerar ni?

-Något som är särskilt utvecklat?

-Något som förekommer sällan eller inte alls?

Ges individuellt stöd?

-Beskriv på vilket sätt?

Vad skulle ni vilja erbjuda mer av?

-Beskriv varför detta är viktigt?

Målgruppens behov

Vilka behov upplever du att målgruppen har?

-Exempel på något som förekommer ofta?

-Finns resurser att tillgodose dessa?

Arbetar ni behovsorienterat?

-Hur får ni information om behoven?

Varierar behoven inom målgruppen

-Konkreta exempel?

Beskriv vad du tror är anledningen till att denna verksamhet behövs?

-Problematik i andra verksamheter?

Verksamheten och målgruppens livssituation

Är verksamheten en viktig del av målgruppens liv?

-Beskriv på vilket sätt?

Märker ni av att verksamheten påverkar målgruppen?

-I koppling till asylprocessen?

-Att komma in i samhället?

-Att bearbeta svårigheter?

Direkta frågor

Varför är verksamheten viktig?

Är aktiviteter direkt kopplat till målgruppens behov?

Hur hjälper verksamheten personer att hantera sin situation?

Eventuella tolkningsfrågor

Avslutande frågor

Något som inte kommit upp som du skulle vilja lägga till?

Inbjudan

Hej!

Jag är student vid Göteborgs Universitet där jag går på Europaprogrammet. Just nu skriver jag min C-uppsats som handlar om nyanlända hbtq-personers upplevelser av stödverksamhet i Europa. Intresset för detta ämne bottnar mycket i min tidigare praktik hos RFSL Göteborg då jag skrev en kartläggning i ett liknande ämne. Jag söker efter personer ur denna målgrupp som skulle kunna tänka sig att delta i intervju för uppsatsen. Eventuellt kommer jag även att vilja intervjua ett par personer som arbetar med denna målgrupp. Under intervjuerna skulle jag vilja använda mig av en bandspelare. Ett krav är att de som deltar förstår och pratar duglig svenska eller engelska. Denna begränsning görs på grund av brist på resurser och tid.

Utgångsläget är att genomföra fokusgrupper (gruppintervjuer), men vid eventuell brist på deltagare kommer metoden att ändras till individuella intervjuer. **För verksamheter utanför Göteborg kommer Skype att användas för individuella intervjuer då det tyvärr är brist på tid och resurser.** Forskningsetik kommer naturligtvis vara av yttersta vikt och följas enligt Vetenskapsrådets rekommendationer. Men även hbtq-specifik etik kommer att följas. Med detta menas exempelvis att om jag skulle stötta på en av deltagarna privat så är det deras val om vi hälsar eller inte.

Bifogat finns en inbjudan till målgruppen.

Mvh

Sebastian Stenman

xxxx-xxxx@hotmail.com

070-xxxxxxx

Hej!

Studie om hbtq-migranter, -flyktingar och -immigranter

Jag är en student vid Göteborgs universitet, där jag studerar europakunskap. Tidigare detta år gjorde jag en tio veckor lång praktik hos RFSL Göteborg, vilket är en lokal hbtq-organisation. Min främsta uppgift var att skriva en rapport om hur olika organisationer arbetar med denna grupp i ett par europeiska länder. Just nu håller jag på med min kandidatuppsats (examensarbete) och då vill jag dyka djupare in i detta ämne, just eftersom det är väldigt

viktigt och inte alltför utforskat än så länge. Därför letar jag efter personer som identifierar sig som hbtq och är relativt nyanlända till Sverige, som skulle vara villiga att ställa upp på intervju. Ett krav är även att personen har mottagit något typ av stöd från en organisation. Under intervjun skulle jag vilja använda mig av en bandspelare. Tyvärr är det så att på grund av begränsade resurser och tid kommer endast svensk- eller engelsktalande personer kunna delta i denna studie. Som ni vet blir denna grupp ganska ofta förbisedd, när det har varit mycket fokus på flyktingar, migranter och immigranternas olika behov mer generellt. Mer forskning är därför nödvändig med ett hbtq-perspektiv på området. Studiens övergripande fråga kan ses nedan:

Hur upplever hbtq-flyktingar, -migranter och –immigranter det stöd som erbjuds från organisationer?

Med organisationer menar jag de som ger specifikt stöd utformat gentemot denna målgrupp, som till exempel RFSL Göteborg. Dessa organisationer och dess arbete (trots deras kompetens i hbtq-relaterade frågor) är viktiga att studera. Exempelvis har tidigare forskning i Kanada visat att människor har blivit diskriminerade, men också många positiva delar som att detta har skapat nya sociala sammanhang och gemenskap.

Varför delta?

Det är min uppfattning att de flesta av de studier som är kopplade till mänskliga rättigheter har ett underliggande mål att arbeta för och bidra till fulländning av dessa rättigheter. Mitt arbete med denna studie är inte något undantag. Mer än att få fram vetenskaplig kunskap om ämnet, är detta även en studie som kan ha många praktiska effekter för att utveckla stödet för denna grupp. Detta är även ett sätt att lyfta upp denna grupp och belysa de specifika behov som kan finnas, som då vanligtvis inte får särskilt mycket uppmärksamhet när flyktingar, migranter eller immigranter nämns mer generellt. Slutligen kommer etiska överväganden att vara prioriterade i denna studie och självklart kommer ett eventuellt deltagande att vara helt konfidentiellt.

Om du är intresserad att delta så kontakta mig gärna fortast möjligast, men inte senare än 14:e december. Vi kommer därefter att sätta upp ett möte efter era önskemål.

Ser framemot att träffa er!

Kontaktuppgifter

Sebastian Stenman

E-mail:xxxx-xxxx@hotmail.com

Tel.: (+46)700xxxxxx

Hi!

Study about LGBTQ-migrants, -refugees and -immigrants

I'm a student at the University of Gothenburg where I study European science. Earlier this year I did a ten week internship at RFSL Gothenburg, which is a local LGBTQ-organization. My main assignment was to write a report of how organizations work with this group in a couple of European countries. Right now I'm doing my Bachelor thesis and I would like to dig deeper into this topic, just because it's really important and also not that well studied so far. I'm looking for people that identify themselves as LGBTQ, and are relatively newly arrived in Sweden, that would be willing to participate in interviews. A requirement is also that the person has been getting some sort of support from an organization. Unfortunately because of limited resources and time only Swedish and English speaking people can participate in this study. While doing this I would like to use a tape recorder. As you know this group often get overshadowed, when there has been a lot of focus on migrants, refugees and immigrants' different kind of needs in general. More research is therefore necessary with a LGBTQ-perspective. You can see below the main question of this study:

How does LGBTQ- refugees, -migrants and -immigrants perceive the support they get from organizations?

With organizations I mean those who give specific support to this group, like RFSL Gothenburg. These kind of organization and its work are (even though their competence in LGBT-related issues) important to study. For example earlier studies in Canada have shown that people sometimes get discriminated, but also a lot of positive things like the creation of new social places and community.

Why participate?

I think that most studies connected to human rights have an underlying goal to work for and contribute to the completion of these rights. My work is not an exception in that way. More than getting scientific knowledge of the subject, this is also something that can have great practical effects to develop the support for this group. This is also a way to lift up and show specific needs of this group which usually get any focus when talking about refugees in general. Lastly I see ethical questions as a top priority and of course will your participation be completely confidential.

Looking forward to meeting you!

If interested in participating please contact me as fast as possible and not later than before the 14th of December and we will set up a meeting whenever it works best for you.

Contact information

Sebastian Stenman

E-mail:xxxx-xxxx@hotmail.com

Phone number: (+46)700xxxxxxx

Information till deltagarna

Information om studien och forskningsetik

Innan du deltar i denna studie finns det viktig information som du som deltagare bör ta del av.

-Jag som genomför denna studie, Sebastian Stenman, är student vid Göteborgs universitet. Jag har alltså ingen koppling till organisationerna och deras arbete.

-Studiens syfte är att undersöka nyanlända hbtq-personers upplevelser av stödverksamhet i Europa. De verksamheter som inkluderas i studien är organisationer eller föreningar. Stödet kommer bland annat att relateras till målgruppens behov och livssituation. Utgångspunkten var att endast intervjua målgruppen själva, men på grund av svårigheter att få tag i individer från denna grupp, har det även valts att intervjua personer som på olika sätt arbetar med målgruppen.

-Intervjuerna som kommer genomföras tar ungefär 1 timme. De fokuserar på organisationers verksamhet, målgruppens behov samt livssituation i koppling till stöd. Vill du inte svara på

någon av frågorna så meddela bara det. Under intervjuerna vill jag även använda mig av en bandspelare för att kunna bearbeta dessa på bästa sätt. Studiens resultat kommer endast att användas i vetenskapliga ändamål.

-Att delta i studien är helt frivilligt och de som blir intervjuade har rätt att avbryta sin medverkan när som helst.

-Deltagande i studien är helt konfidentiellt. Ingen obehörig kommer att kunna ta del av resultatet och inget i uppsatsen kommer att kunna kopplas till någon enskild deltagare. Intervjumaterialet kommer att förstöras efter studien är genomförd.

Godkännande och informerat samtycke

Namn: _____

Namnunderskrift: _____

Datum: _____

5. Miniatur av analyschema

Intervjupersonens uttalande	Forskarens tolkning 1:a kodning	Forskarens tolkning 2:a kodning	3: e och 4: e kodning Teman/Teorier
2.3. Då kollar vi på film, vi går ut och handlar, vi kan göra mat, vi kan baka, vi kan spela spel och en gång i månaden brukar någon som gör event organisera en gay-kväll på en krog.	Gör olika saker tillsammans i grupp.	Gemensamma aktiviteter.	Stöd/Hedin.
3. 1. Ja, det är ju oftast det vi upplever att dom behöver är att få kontakt med likasinnade och hjälp med sin kommut-process, det märker vi ofta....	Prata med andra människor, stöd med att vara öppen med sexuell läggning.	Social mötesplats är ett behov, samtalsstöd.	Behov/Hedin, heteronormativitet.
2. 13. Dom flesta som kommer vågar inte ens prata, dom flesta har börjat komma på bakvägen när de kommer på RFSL. Nu dom går in på framsidan stolt, och vågar prata och snacka och öppnar sig och pratar med varandra. Alltså det påverkar på alla sätten. Man ser ju att dom saknar ju den dagen det är träff, dom kommer tidigare än dom kan komma, Det är mycket, det är ders liv..	Ökat självförtroende bland deltagarna på grund av verksamheten. Verksamheten ses som viktig av deltagarna.	Verksamheten positiva effekter på deltagare.	Verksamheten och livet/Hedin.

